

Baptria

Vol. 51 2026 nro 1

Suomen Perhostutkijain Seura ry
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland rf

**Valtakunnallinen
päiväperhosseuranta 2025**

Valtakunnallisen päiväperhosseurannan vuosi 2025

Joko oltiin pohjalukemissa?

Piippopaksupää (*Ochlodes sylvanus*) hiipui rajusti edelliskesistä. Runsaus ja ruutufrekvenssi olivat molemmat pohjalukemissa, ja laji valahti kesällä 2025 ennätyskellisen alas seurannan runsauslistalla. Edellisen kerran niitä ilmoitettiin yhtä vähän yli 30 vuotta sitten, kesällä 1994. Kuva: Jarkko Alatalo.

Kimmo Saarinen

Kirjoittajan osoite – Author's address: Hönöntie 2, FI-54100 Joutseno. Sähköposti: nafi@perhostutkijainseura.fi

Päiväperhosten alamäki jatkui. Neljänneksi heikoimman seurantakesän keskellä oli vähän valopilkkuja: amiraaleja sentään ja kaaliperhosiakin lounaassa, sekä tietysti karttaperhosia ja keisarinviittoja. Mutta monen muun perään kyseltiin: missä olivat alkukesän ketokultasiivet ja piippopaksupäät, keskikesän loistokultasiivet ja niittyjen sinisiivet? Kun säät tempoilivat aikaisesta keväästä koleaan alkukesään ja sitten huimaan hellejaksoon, aikuisena talvehtineet lensivät vielä heinäkuussa yhdessä uuden sukupolven kanssa. Lapin lajeja hakevan eteenkin osuivat varmimmin kangasperhonen ja paatsamasinisiipi. Eikä syksyllä talvi ottanut taaskaan tullakseen, valkoista jouluakin vietettiin vain Kainuusta Lappiin.

National Butterfly Recording Scheme in Finland (NAFI): summary for 2025

Data for NAFI, based on voluntary recording all over the country, was collected online via the Finnish Biodiversity Information Facility. According to the NAFI database <https://laji.fi/project/MHL.6/stats> (11.12.2025), the records from 227 lepidopterists covered 1,120 quadrats (10 x 10 km) of the Finnish uniform 27 E grid (Table 1, Fig. 1) in the summer 2025. The observation activity measured by the number of quadrats and observation days remained at good and constant level. Yet, despite the warm summer, butterflies appeared once again in lower numbers than on average, resulting only 24 individuals per observation day. Based on this measure, there has been only two poorer butterfly seasons in the scheme, namely the years 1997 and 2014. It was a fourth modest season in row; however, butterflies were now only slightly scarcer (-1 %) compared to the previous summer. NAFI data consisted of 107 butterfly species in total (Table 3). More than two thirds of the species (70) were less abundant than on average; especially fritillaries and blues appeared in low numbers (Fig. 2). Nine species exhibited the lowest number of individuals ever in the scheme. Measured either via abundance or frequency, altogether 15 species had the minimum value for one or the other, or both. The latter ones included three species: *Ochlodes sylvanus*, *Lycaena hippothoe* and *Plebejus idas*. By contrast, only four species had the highest number of individuals ever in the scheme, e.g. *Pieris brassicae*. The abundance and / or frequency reached the maximum value for six, mostly rare or expanding species: *Leptidea juvernica*, *Lycaena tityrus*, *Satyrrium w-album*, *Glaucopsyche alexis*, *Limenitis camilla* and *Lasiommata megera*. At least 40 butterfly species were detected in 57, and 50 species in 15, quadrats from 11 biogeographical provinces; most of the species-rich quadrats were in southern Tavastia (Table 4). Only five species were entered in NAFI for the first time in three provinces: *Apatura ilia* and *Apatura iris* (both *Oa*), *Leptidea juvernica* (*Ok*) and *Aricia artaxerxes* and *Polygonia c-album* (both *Le*). The NAFI database now consists of 7.5 million individuals; maps for each species can be viewed and drilled into more detail at NAFI website. In 2026, the scheme will continue and is still open for all lepidopterists.

Lähes tavanomaisen lämmän kesä – mutta missä perhoset?

”Kyllä oli viime kesä surkea edelliseen verrattuna”, kuvailtiin perhostilannetta Rovaniemen seudulta. Vaikka kesän 2025 keskilämpötilat olivat kautta maan asteen tai vajaan keskimääräistä korkeampia, päiväperhosille kesä oli seurantahistorian neljänneksi heikoin. Edellisen kerran niitä oli havaintopäiviinsä nähden yhtä vähän kesällä 2014. ”Perussyy perhosten niukkuuteen oli lauha talvi, mutta alkukesän kolea sadekausi ei tilannetta parantanut”, tiedettiin kaakonkulmallakin vaatimattoman perhosvuoden keskellä. Alavire jatkui jo neljättä vuotta, joskin vaisun edellisesän lukemista päiväperhoset jäivät enää prosentin osia.

Alkukevät ennakoi vielä parempaa. Maan eteläosissa siirryttiin lauhan talven jälkeen aikaiseen ja pitkään kevääseen. Maaliskuu oli laajalti 3–4 astetta tavallista lämpimämpi, ja Ahvenanmaalla sivuttiin Suomen säähavaintohistorian ylintä maaliskuun keskilämpötilaa. Lumipeite oli selvästi tavanomaista ohuempi lukuun ottamatta pohjoisinta Lappia, jossa kuukauden puolivälissä oli vielä kovia pakkasiakin. Huhtikuun alkupäivinä lämpötila nousi Etelä-Suomessa korkeam-

malle kuin koskaan näin aikaisin keväällä. Etelä- ja Keski-Lapissa sama toistui kuun puolivälin paikkeilla. Niinpä huhtikuun loppuun mennessä seurantaan oli kirjattu päiväperhosia jo kaksin verroin edelliskevääseen nähden. Toukokuu oli kuitenkin laajalti hieman tavallista viileämpi. Hellelukemiin ei päästy missään ja terminen kesä alkoi Etelä-Suomessa tavanomaiseen aikaan kuun puolivälissä. Kuun loppupuolella yhtenäinen lumipeite katosi myös Pohjois-Lapista. Päiväperhoset olivat vähissä.

Kesäkin alkoi nihkeästi: kesäkuu oli Etelä-Suomessa ensimmäinen keskimääräistä viileämpi kesäkuu sitten vuoden 2017 ja pohjoisessakin liki yhtä pitkään aikaan. Hellepäivät jäivät kesäkuussa vain kahteen, ja varsinkin kaakossa satoi reippaasti tavanomaiseen nähden. Esimerkiksi Lappeenrannassa kesäkuu oli sateisin liki 50 vuoteen. Kuukauden aikana seurantaan kertyi lähes puolet vähemmän päiväperhosia kuin edellisenä kesänä. Vielä heinäkuussa monelle Lapin kävijälle oli tarjolla lähinnä keväisiä lajeja, sillä kesä lämpeni kunnolla vasta kuun puolivälissä. Kuukausi nousi lopulta monin paikoin havaintohistorian kolmen lämpimimmän heinäkuun joukkoon, sillä 12.7. alkaen mitattiin jossain päin maata ennätyselliset 22 päivää peräkkäin yli 30 asteen lämpötiloja! Korkein kesälämpötila +32,6 °C kirjattiin Oulun lentoasemalla 31.7. Helteet jatkuivat vielä elokuun alkuun, mutta kuukausi päättyi syksyisen koleana. Suurimmassa osassa maata oltiin lähellä normaalikauden 1991–2020 keskiarvoa, mutta Lapissa elokuu oli koko kesän tavoin tavanomaista läm-

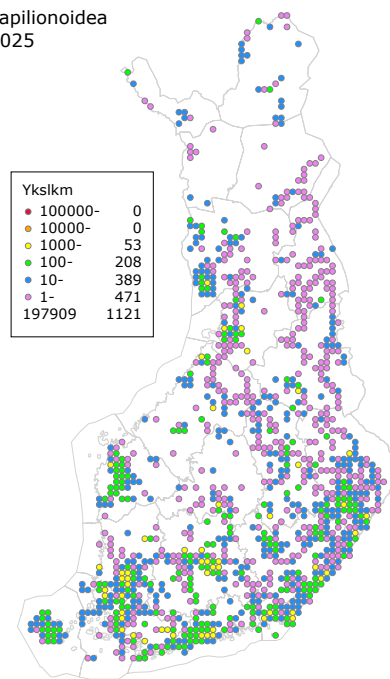
Kaaliperhosesta (*Pieris brassicae*) kertyi paljon havaintoja varsinkin Ahvenanmaan ja Uudenmaan apilapelloilta, mutta perhosia tavoitettiin Pohjanmaan rannikkoseutuja pitkin Rovaniemen seutuville. ”Kaaliperhoselta ei näytä yritystä puuttuvan. Vielä 15.10. oli kukkakaalin jämät täynnä virkeitä kaaliperhosen toukkia tankkaamassa ravintoa”, viestittiin Keski-Pohjanmaalta. Koillismaalta (Ks Taivalkoski) kaaliperhonen kirjattiin seurantaan vasta kolmannen kerran. Kuva: Ilari Lehtonen.

pimämpi. Hellepäivien määrä (33) jäi lopulta alle puoleen edelliskesän 71 hellepäivästä, mutta oli lähellä pitkän ajan keskiarvoa (36).

Päiväperhoskauden huippu oli selvästi edellisvuotta myöhemmin heinä-elokuussa, ja vielä syyskuussa päiväperhosia oli mukavasti lennossa. Syyskuu olikin jo kolmantena vuotena peräkkäin koko maassa 2–4 astetta tavanomaista lämpimämpi. Varsinkin Lapin keskiosissa oli poikkeuksellisen lämmintä. Viimeiset hellelukemat kirjattiin Salossa 8.9. Toista sukupolvea teki syksyllä useampikin sinisiipi, ja karttaperhonen (*Araschnia levana*) ehti kolmanteen polveen (mm. N Sipoo 11.9.). Myös loppuvuosi jatkui tavanomaista lämpimämpänä. Varsinkin Lapissa lokakuu oli jopa harvinaisen leuto ja lunta satoi laajemmin vasta marraskuun puolella. Lokakuun aikana seurantaan annettiin tietoja kahdeksasta lajista, viimeisten joukossa helmihopeatäplä (*Issoria lathonia*) Ab Turussa ja herukkaperhonen (*Polygonia c-album*) Obb Rovaniemellä 17.10. Ensilumien sataessa vuotta ennakoitiin mittauksien lämpimimpien joukkoon – eikä lämpenemiselle loppua näy, sillä vuonna 2025 hiilidioksidipäästöt fossiilisista polttoaineista ennakoitiin nousevan taas uusiin maailmanennätyslukemiin.

Lämpimästä (loppu)kesästä huolimatta seurantavuosi oli edellisen tavoin vaatimaton. Päiväperhosten yksilömäärä suhteessa havaintopäiviin vajosi jo kolmatta vuotta perästyksen vuosikymmenen pohjalukemiin (taulukko 1). Edellinen alle 200 000 päiväperhosen kesäkooste tehtiin vuonna 2017. Tosin havaintopäiviäkin kertyi nyt vähemmän kuin edellisinä vuosina, mutta seurannan kolmanneksi suurimmassa ruutujoukossa (kuva 1) oli eniten uusia ruutuja kuuteen vuoteen. Niiden myötä seuranta kattaa nyt yli 80 prosenttia Suomen peninkulmaruuduista, joita on 3 859. Edelliskesien tavoin ruuduissa havainnoitiin keskimäärin viikon päivät. Myös havaintoja ilmoittaneita ja ensimmäistä kertaa osallistuneita (38) oli viime

Papilionoidea
2025

Kuva 1. Figure 1. Yhtenäiskoordinaattiruudut (10 x 10 km), joista ilmoitettiin päiväperhoshavaintoja vuonna 2025.

vuosien tasoa. Havainnoitsijoiden mediaani oli 13 seurantapäivää, mutta ainakin 27 henkilöä kulki perhosten perässä vähintään sata päivää. Viideltä matkalaiselta kertyi perhoshavaintoja ainakin kymmenestä eliömaakunnasta, mutta enemmistö keskittyi yhteen maakuntaan. Lapin viidestä eliömaakunnasta havaintoja ilmoitti 34 henkilöä 116 seurantaruuudusta. Keskivertoruudusta kirjattiin kymmenkunta lajia. Osallistujien mediaani oli 19 lajia ja 136 perhosta, keskiarvot puolestaan 22 lajia ja 842 perhosta. Ainakin 26 henkilöä tallensi havaintoja vähintään 50 päiväperhoslajista ja noin 60 henkilöä sai seurantalustalleen vähintään tuhat päiväperhosta. Yli tuhannen perhosen havaintoruutuja (53) tallentui seurantatilastoihin vähiten kahdeksaan vuoteen.

Keskeisten seurantalukujen jakautuminen eliömaakuntiin ilmenee taulukosta 2. Havaintoruutuja oli ennätyskellisen paljon Ahvenanmaalla, Koillismaalla ja Perä-Pohjanmaalla, ja vain Kittilän Lappi jäi 2000-luvun tavanomaisesta tasostaan. Uusia seurantaruuutuja (64) ilmoitettiin 14/21 eliömaakunnasta, eniten Perä-Pohjanmaalta (15) ja Koillismaalta (13). Etelämpänä molemmat Savon maakunnat nousivat uusien ruutujensa myötä Laatokan Karjalan rinnalle – näistä kolmesta on nyt seurantahavaintoja maakunnan kaikista peninkulmaruuduista! Seuraavaksi lähimpänä sataprosenttista ruutupeittoa ovat Etelä-Karjala ja Etelä-Häme, joissa kummassakin vielä viisi ruutua on vailla ensimmäistäkään seurantaperhosta. Havaintopäiviä kertyi puolestaan ennätyskellisen paljon Etelä-Pohjanmaalta, Kainuusta ja Koillismaalta, sen sijaan Pohjois-Hämeessä oltiin pohjalukemissa. Lajimäärät olivat melko tasaisesti maakuntien tavanomaista tasoa, mutta yksilömäärät ja varsinkin runsaudet (yksilömäärät suhteessa havaintopäiviin) jäivät pääsääntöisesti keskivertovuoden luvuista. Erityisen heikoilla olivat kaikki Karjalan maakunnat (Ka, Kl, Kb) ja Koillismaa. Vahvimmin esiin nousivat puolestaan Ahvenanmaa ja Kainuu sekä kaikki Pohjanmaan maakunnat (Oa, Om, Oba, Obb). Seurantaan tallentui kuluneena kesänä ennätysmäärin lajeja Etelä-Pohjanmaalta ja Perä-Pohjanmaalta, yksilöitä puolestaan Etelä-Pohjanmaalta ja Kainuusta. Päiväperhoslajeja tilastoitiin eniten Etelä-Savosta ja yksilöitä Varsinais-Suomesta, mutta maakunnan miljoonan perhosen rajan ylitys jäi tulevalle kesälle.

Tesmaperhonen pitkästä ajasta kärkeen, amiraalillakin vahva vuosi

Määräaikaan mennessä NAFI-seurantaan lähetetyt ja tallennetut päiväperhostiedot kesältä 2025 on koottu taulukkoon 3. Havaintoja ilmoitettiin nyt 107 lajista. Vaki-

Taulukko 1. Valtakunnallisen päiväperhosseurannan havainnointiaktiivisuus ja päiväperhosmäärät vuonna 2025 verrattuna edelliseen kymmenvuotiskauteen 2015–2024. *Lajitiedoilla tarkoitetaan kaikkien lajihavaintojen yhteenlaskettua määrää kesän kaikista havaintoruuduista.

Table 1. The observation data of NAFI in 2025 compared to the average (2015–2024).

	2025	keskiarvo (mean)	suurin (max)	pienin (min)	yhteensä (total)
Henkilöt (participants)	227	236	269 (19)	209 (15)	1 314
10x10 km ruudut (quadrats)	1 120	911	1 219 (24)	644 (15)	3 109
Havaintopäivät (observation days)	8 280	7 675	9 227 (24)	5 560 (17)	229 638
Päivää / ruutu (days/quadrat)	7,4	8,5	10,1 (21)	6,6 (17)	10,9
Lajit (species)	107	105	107 (22)	101 (19)	116
Lajitietoja* (species in quadrats)	11 464	10 461	12 247 (24)	8 104 (15)	306 659
Lajia / ruutu (species/quadrat)	10,2	11,6	13,4 (21)	10,0 (24)	14,4
40 lajin ruutuja (>39 species/quadrat)	57	49	70 (21)	27 (17)	607
Yksilöt (individuals)	196 994	241 131	386 893 (21)	172 470 (15)	7 494 617
Yksilöä / päivä (individuals/day)	23,8	31,6	45,4 (21)	24,1 (24)	32,1

Taulukko 2. Päiväperhoskesä 2025 eliomaakunnittain pohjoisesta etelään. Vertailu perustuu 2000-luvun keskiarvoihin (2001–2024, ero%); 100 % tarkoittaa keskinkertaista, pienemmät sitä heikompaa ja suuremmat parempaa tasoa.

Table 2. Butterfly observations in 2025 by biogeographical provinces from north to south. ero% corresponds to the difference between the summer 2025 and the mean of the period 2001–2024; 100% indicates the average level.

	Havaintoruutuja Quadrats		Havaintopäiviä Observation days		Lajimäärä Species		Yksilömäärä Individuals		Runsaus Individuals/days	
	2025	ero%	2025	ero%	2025	ero%	2025	ero%	2025	ero%
Le / EnL	9	121 %	30	108 %	27	124 %	538	65 %	18	60 %
Li / InL	23	155 %	97	213 %	34	159 %	779	132 %	8	62 %
Lkoc / KiL	7	81 %	11	68 %	13	83 %	137	63 %	12	93 %
Lkor / SoL	20	263 %	26	105 %	17	114 %	226	54 %	9	51 %
Ks / Ks	57	478 %	102	216 %	28	112 %	503	78 %	5	36 %
Obb / PeP	66	302 %	371	197 %	49	126 %	4 948	202 %	13	103 %
Oba / OP	42	159 %	340	122 %	54	110 %	9 773	159 %	29	131 %
Ok / Kn	70	252 %	197	258 %	51	124 %	3 658	337 %	19	131 %
Om / KP	55	126 %	240	88 %	53	104 %	6 181	108 %	26	123 %
Oa / EP	48	219 %	346	259 %	57	139 %	10 448	387 %	30	149 %
Tb / PH	32	122 %	108	49 %	50	100 %	2 134	42 %	20	85 %
Sb / PS	90	187 %	504	122 %	58	104 %	7 340	73 %	15	60 %
Kb / PK	120	173 %	753	155 %	69	101 %	17 605	67 %	23	43 %
St / St	56	125 %	889	156 %	57	104 %	26 465	92 %	30	59 %
Ta / EH	94	118 %	778	88 %	71	105 %	20 814	62 %	27	70 %
Sa / ES	116	144 %	1046	96 %	75	108 %	18 492	55 %	18	57 %
Kl / LK	10	124 %	70	133 %	49	114 %	470	37 %	7	28 %
Al / A	29	140 %	79	107 %	43	103 %	3 497	147 %	44	137 %
Ab / V	84	117 %	889	103 %	67	99 %	33 799	100 %	38	97 %
N / U	59	104 %	867	95 %	73	104 %	17 499	66 %	20	69 %
Ka / EK	33	123 %	537	155 %	63	98 %	11 688	75 %	22	49 %
keskiarvo / mean	53	173 %	394	138 %	50	111 %	9 381	114 %	21	81 %

tuisista päiväperhosista puuttui vain kolme Lapin lajia, tundrasinisiiپی (*Agriades aquilo*), kairanokiperhonen (*Erebia disa*) ja kääpiöhepeatäplä (*Boloria improba*) – kaikki nyt toista vuotta peräkkäin nolilla. Vaeltajista jäivät puolestaan havainnoita sinappiperhonen (*Pontia edusa*) ja etelänkeltaperhonen (*Colias croceus*). Kirjoitushetkellä viisikosta oli kirjattu vain tundrasinisiiپیä Lajitietokeskukseen, jossa oli menneeltä kesältä tietoja noin 332 000 päiväperhosesta. Näistä 60 % oli tallennettu NAFI-seurannan kautta. Muista aineistoista merkittävimpiä olivat Vihkon yleiset havainnot (78 500 yksilöä), maatalousympäristön päiväperhosseuranta (36 700 yksilöä) ja iNaturalist Suomi (11 200 yksilöä).

Seurantalistan ykköseksi palasi seitsemän väli vuoden jälkeen tesmaperhonen (*Aphantopus hyperantus*). Edelliskesän kärkilaji lanttuperhonen (*Pieris napi*) sen sijaan valahti kärkikolmikosta viiden hyvän vuoden jälkeen. Amiraali (*Vanessa atalanta*) puolestaan jatkoi edelliskesän hyvällä tasolla ja pihlajaperhonenkin (*Aporia crataegi*) pysyi toista vuotta peräkkäin kärkikymmenikössä. Viime vuosien kestemenestyjät keisarinviitta (*Argynnis paphia*) ja karttaperhonen olivat nekin hyvässä vauhdissa. Alempana vahvaa nousua tekivät muun muassa kaaliperhonen (*Pieris brassicae*), peltovirnaperhonen (*Leptidea juvernica*) ja virnasinisiiپی (*Glaucopsyche alexis*), joita ilmoitettiin ennätyskellisen paljon. Näiden ohella jalavanopsasiipikin (*Satyrrium w-album*) oli nyt ennätyskellisen runsas. Seurantaruujuja kertyi ennätyskellisen paljon kahdeksalle lajille, joista ruutufrek-

venssi nousi niin ikään huippuunsa viidellä lajilla. Joukossa olivat jalansijaansa entisestään vankistaneet kuusamaperhonen (*Limenitis camilla*), ruostepapurikko (*Lasiommata megera*) ja tummakultasiipi (*Lycaena tityrus*).

Perhoskesän vaisumpaa puolta edusti valitettavan iso lajijoukko. Ennätyskellisen vähiin jäi yhdeksän lajia – tässä suhteessa heikompia seurantakesiä ovat olleet vain vuodet 1997 ja 2016. Tavallista syvempään

Ruostepapurikolla (*Lasiommata megera*) on vahva kanta Ahvenanmaan kallioilla. Niitä tavattiin edellisvuoden tavoin kolmesta rannikoruudusta Lemlandista Eckeröön. Lajitietokeskuksessa papurikoista on havaintoja niin kesäkuulta (8.–22.6.) kuin elokuulta (9.–18.8.), jolloin samoilla paikoilla lentää yleensä hietahainäperhosia. Kuva: Kaapo Saarinen.

Taulukko 3. Seurannan lajitiedot vuoden 2025 runsausjärjestyksessä. Kesätasolla kuvataan runsautta (yksilöä/päivää, R%) ja frekvenssiä (lajin havaintoruudut / kaikki havaintoruudut, F%) suhteessa edeltävään kymmenvuotiskauteen (2015–2024). Kolme viimeistä saraketta kertovat uusien ruutujen määrän vuonna 2025 ja kunkin lajin havaintojen kokonaismäärän vuoden 2025 lopussa.

Table 3. Butterfly species in the order of abundance in 2025. Other columns as follows: 2) the mean number of individuals (years 2015–2024), 3-4) the abundance (number of individuals per observation days, R%) and frequency (the proportion of positive quadrats, F%) in 2025 compared to the average (%), 5-6) the number of positive quadrats in 2025 and the new quadrats for the species, and 7-8) the total number of positive quadrats and individuals between 1991 and 2025.

Sijoitus *	Yksilömäärä		'kesätaso'		Ruutuja		Yhteensä			
	2025	mean	R%	F%	2025	uusia	ruutua	yksilöä		
1.	0	Tesmaperhonen (<i>A. hyperantus</i>)	22 075	20 062	-6	-8	390	59	1 527	792 174
2.	0	Sitruunaperhonen (<i>G. rhamnii</i>)	19 697	23 261	-18	+8	597	69	1 690	570 279
3.	+	Kangasperhonen (<i>C. rubi</i>)	18 500	17 773	-1	+4	414	56	1 638	476 646
4.	0	Lanttuperhonen (<i>P. napi</i>)	18 446	27 271	-38	-11	547	47	1 913	809 348
5.	++	Amiraali (<i>V. atalanta</i>)	17 757	6 657	+145	+15	367	38	1 179	190 935
6.	-	Metsänokiperhonen (<i>E. ligea</i>)	9 303	8 561	-1	+1	269	48	1 382	264 095
7.	0	Nokkosperhonen (<i>A. urticae</i>)	6 019	18 874	-68	-39	283	16	1 652	486 679
8.	0	Kangassinisiipi (<i>P. argus</i>)	5 140	7 796	-39	-30	185	18	1 201	231 757
9.	-	Lauhahiipijä (<i>T. lineola</i>)	5 134	10 378	-56	-26	270	25	1 386	360 816
10.	++	Pihlajaperhonen (<i>A. crataegi</i>)	4 742	3 689	+25	+14	281	34	1 068	116 737
11.	0	Angervohopeatäplä (<i>B. ino</i>)	3 846	5 940	-41	-25	243	39	1 448	209 420
12.	+++	Keisarinviitta (<i>A. paphia</i>)	3 559	4 027	-14	-7	256	42	885	61 213
13.	+	Tummapapurikko (<i>L. maera</i>)	3 215	3 760	-19	-4	245	27	1 092	118 273
14.	+	Suruvaippa (<i>N. antiopa</i>)	3 127	3 017	-2	-3	348	38	1 463	100 972
15.	+++	Karttaperhonen (<i>A. levana</i>)	2 928	2 860	-7	+7	239	56	676	45 143
16.	0	Pursuhopeatäplä (<i>B. euphrosyne</i>)	2 850	3 624	-28	-17	249	40	1 549	118 012
17.	-	Neitoperhonen (<i>A. io</i>)	2 822	7 942	-69	-33	250	20	1 177	326 157
18.	+++	Kaaliperhonen (<i>P. brassicae</i>)	2 656	1 202	+109	+6	165	17	770	34 702
19.	0	Herukkaperhonen (<i>P. c-album</i>)	2 379	4 340	-50	-19	263	26	1 221	131 364
20.	-	Niittyhopeatäplä (<i>B. selene</i>)	2 365	4 834	-58	-28	225	32	1 551	175 844
21.	+	Hohtosinisiipi (<i>P. icarus</i>)	2 201	1 382	+44	-12	151	12	934	54 385
22.	--	Loistokultasiipi (<i>L. virgaureae</i>)	2 029	4 092	-56	-33	197	38	1 469	180 655
23.	0	Auroraperhonen (<i>A. cardamines</i>)	2 024	2 329	-18	-9	284	24	1 239	70 048
24.	0	Virnaperhonen (<i>L. sinapis</i>)	1 909	2 700	-36	-12	241	28	1 135	77 011
25.	0	Ratamoverkkoperhonen (<i>M. athalia</i>)	1 864	2 366	-27	-10	202	33	976	61 605
26.	-	Orvokkihopeatäplä (<i>S. aglaja</i>)	1 858	3 109	-46	-24	221	27	1 218	85 242
27.	+	Suokeltaperhonen (<i>C. palaeno</i>)	1 769	1 834	-8	+15	263	82	1 543	46 118
28.	+	Paatsamasinisiipi (<i>C. argiolus</i>)	1 766	1 798	-10	-1	251	54	1 212	56 449
29.	++	Naurisperhonen (<i>P. rapae</i>)	1 727	1 386	+30	+2	107	7	716	40 795
30.	+++	Peltovirnaperhonen (<i>L. juvernica</i>)	1 628	837	+77	+54	136	26	263	10 594
31.	--	Piippopaksupää (<i>O. sylvanus</i>)	1 521	3 727	-62	-28	216	17	1 229	135 518
32.	+	Pikkukultasiipi (<i>L. phlaeas</i>)	1 514	1 345	+3	-12	192	18	846	40 529
33.	-	Juolukkasinisiipi (<i>A. optilete</i>)	1 326	1 891	-38	-22	161	27	1 347	67 779
34.	-	Ketohopeatäplä (<i>F. adippe</i>)	1 140	2 309	-53	-18	177	17	915	74 647
35.	--	Ketosinisiipi (<i>P. idas</i>)	1 101	2 558	-61	-35	151	29	1 355	91 805
36.	0	Metsäpapurikko (<i>L. petropolitana</i>)	1 022	613	+65	+9	137	27	931	32 961
37.	+	Kirjoverkkoperhonen (<i>E. maturna</i>)	979	562	+67	+20	104	12	394	20 770
38.	--	Idänniittyperhonen (<i>C. glycerion</i>)	914	1 732	-50	-12	104	8	484	62 144
39.	0	Rämehopeatäplä (<i>B. eunomia</i>)	825	763	-3	-4	75	17	713	31 327
40.	--	Niittysinisiipi (<i>C. semiargus</i>)	744	1 480	-57	-29	144	18	1 016	57 696
41.	+	Ohdakeperhonen (<i>V. cardui</i>)	741	3 440	-80	-12	177	16	1 146	79 153
42.	---	Hopeasinisiipi (<i>P. amandus</i>)	716	2 004	-69	-36	146	14	1 077	92 492
43.	-	Keltaniittyperhonen (<i>C. pamphilus</i>)	671	671	-7	+5	66	4	525	28 315
44.	+	Mansikkakirjosiihi (<i>P. malvae</i>)	620	418	+44	+15	135	17	663	15 659
45.	+++	Helmihopeatäplä (<i>I. lathonia</i>)	516	479	+7	+41	65	10	234	8 214
46.	+	Haapaperhonen (<i>L. populi</i>)	500	274	+71	+48	150	33	718	12 385
47.	-	Ruskosinisiipi (<i>E. eumedon</i>)	466	591	-26	-21	57	8	571	26 174
48.	--	Mustatäplähiipijä (<i>C. silvicola</i>)	455	981	-57	-33	114	11	901	34 570
49.	++	Keltaverkkoperhonen (<i>E. aurinia</i>)	395	117	+199	-15	4	-	20	5 362
50.	+++	Virnasinisiipi (<i>G. alexis</i>)	368	141	+149	+55	48	12	165	3 483
51.	-	Saraikkoniittyperhonen (<i>C. tullia</i>)	365	402	-15	-18	42	8	524	15 473
52.	++	Tumhäränsilmä (<i>M. jurtina</i>)	348	169	+85	+22	23	1	85	4 094
53.	-	Suohopeatäplä (<i>B. aquilonaris</i>)	330	614	-51	-37	51	9	756	21 142
54.	+	Hietahainäperhonen (<i>H. semele</i>)	328	144	+99	+20	29	3	118	7 262
55.	++	Pikkuhäiveperhonen (<i>A. ilia</i>)	269	199	+28	+21	72	9	232	3 400
56.	+++	Jalavanopsasiipi (<i>S. w-album</i>)	215	102	+109	+28	11	1	35	1 986
57.	+++	Kirjopapurikko (<i>L. achine</i>)	188	31	+489	+30	6	1	30	1 346

Sijoitus *	Yksilömäärä		'kesätaso'		Ruutuja		Yhteensä		
	2025	mean	R%	F%	2025	usia	ruutua	yksilöä	
58. -	Ritariperhonen (<i>P. machaon</i>)	173	341	-51	-40	99	15	1100	11 539
59. +++	Isonokosperhonen (<i>N. xanthomelas</i>)	171	51	+200	+95	49	15	220	2 460
59. 0	Muurainhopeatäplä (<i>B. freija</i>)	169	148	+6	+6	29	7	299	6 850
61. -	Lapinnokiperhonen (<i>E. pandrose</i>)	162	289	-51	-48	6	1	75	11 088
62. +	Isoapollo (<i>P. apollo</i>)	162	148	+8	-25	6	-	26	3 997
63. -	Pikkuapollo (<i>P. mnemosyne</i>)	161	538	-74	-40	6	-	40	14 429
64. -	Täpläpurikko (<i>P. aegeria</i>)	154	147	+4	+28	57	8	418	11 823
65. +	Häiveperhonen (<i>A. iris</i>)	140	143	-10	+1	55	14	229	4 506
66. +	Suonokiperhonen (<i>E. embla</i>)	131	91	+37	+25	23	7	299	3 785
67. +	Pikkusiniisi (<i>C. minimus</i>)	126	299	-67	-4	3	-	13	4 947
68. +	Tamminopsasiipi (<i>F. quercus</i>)	125	111	+1	-17	14	1	85	3 156
69. -	Huhtasiniisi (<i>A. nicias</i>)	122	175	-36	+21	13	7	111	6 600
70. 0	Ruostenopsasiipi (<i>T. betulae</i>)	120	148	-22	-30	38	1	224	3 665
71. +	Kalliosiniisi (<i>S. orion</i>)	109	90	+15	+11	15	1	39	2 514
72. ---	Ketokultasiipi (<i>L. hippothoe</i>)	108	578	-83	-59	40	4	567	17 752
73. --	Rahkahopeatäplä (<i>B. frigga</i>)	107	158	-38	-41	18	4	275	6 031
74. +	Ruijannokiperhonen (<i>E. medusa</i>)	102	34	+174	+5	7	-	33	2 581
75. ++	Kannussiniisi (<i>C. argiades</i>)	86	21	+322	+159	16	6	82	1 141
76. ---	Lehtosiniisi (<i>A. artaxerxes</i>)	80	231	-69	-50	36	4	503	11 748
77. -	Tuominopsasiipi (<i>S. pruni</i>)	72	51	+38	+15	26	2	183	2 784
78. --	Rinnehopeatäplä (<i>F. niobe</i>)	61	93	-41	-55	11	2	256	6 052
79. 0	Lapinkeltaperhonen (<i>C. hecla</i>)	45	101	-58	-14	2	-	14	2 087
80. +	Valkotäpläpaksupää (<i>H. comma</i>)	37	29	+15	-29	3	1	44	852
81. +	Tunturikeltaperhonen (<i>C. tyche</i>)	32	17	+76	-29	1	-	5	1 052
82. -	Keltätäplähiipijä (<i>C. palaemon</i>)	30	43	-32	-36	9	3	268	2 692
83. ++	Kuusamaperhonen (<i>L. camilla</i>)	26	16	+65	+136	10	4	33	198
84. ---	Räme kylmänperhonen (<i>O. jutta</i>)	25	554	-96	-73	11	1	460	17 772
85. -	Tunturihopeatäplä (<i>B. napaea</i>)	25	86	-73	-47	1	-	10	2 030
86. +	Tunturikirjosiipi (<i>P. andromedae</i>)	24	16	+39	-28	1	-	5	487
87. --	Tundrahopeatäplä (<i>B. chariclea</i>)	23	72	-70	-57	2	-	40	3 395
88. 0	Lehtohopeatäplä (<i>B. titania</i>)	21	20	0	+3	2	-	15	1 500
89. --	Tummaverkkoperhonen (<i>M. diamina</i>)	18	52	-68	+22	5	2	25	3 333
90. -	Suokirjosiipi (<i>P. centaureae</i>)	18	21	-18	+30	10	5	168	1 282
91. +	Ruostepurikko (<i>L. megera</i>)	15	3	+380	+518	3	2	7	54
92. --	Purohopeatäplä (<i>B. thore</i>)	13	33	-63	-10	4	-	19	1 771
93. 0	Etelänhopeatäplä (<i>A. laodice</i>)	13	17	-21	+60	6	-	59	395
94. -	Pohjanhopeatäplä (<i>B. polaris</i>)	12	10	+18	-29	1	-	18	619
95. --	Täpläverkkoperhonen (<i>M. cinxia</i>)	11	19	-49	-3	3	-	25	4 442
96. ---	Tummakirjosiipi (<i>P. alveus</i>)	9	45	-82	-86	3	-	161	1 951
97. -	Isokultasiipi (<i>L. dispar</i>)	8	25	-73	-48	4	-	45	613
98. +	Idänhäränsilmä (<i>H. lycaon</i>)	8	2	+270	+132	2	1	11	36
99. -	Vaaleakeltaperhonen (<i>C. hyale</i>)	6	11	-44	+25	6	2	79	443
100. --	Sarakylmänperhonen (<i>O. norma</i>)	5	31	-85	-56	1	-	33	2 143
101. --	Lapinverkkoperhonen (<i>E. iduna</i>)	4	28	-85	-11	2	-	20	2 107
102. --	Muurahaissiniisi (<i>P. arion</i>)	4	7	-54	-11	2	-	8	485
103. 0	Tummakultasiipi (<i>L. tityrus</i>)	3	1	+328	+299	2	1	5	10
104. ---	Luhtakultasiipi (<i>L. helle</i>)	2	17	-90	-32	2	-	27	1 362
105. ---	Paljakkakylmänperhonen (<i>O. bore</i>)	2	45	-96	-75	1	-	22	1 341
106. ---	Harjusiniisi (<i>P. vicrama</i>)	1	449	-100	-65	1	-	4	13 367
107. -	Kirsikkaperhonen (<i>N. polychloros</i>)	1	<1	+124	+79	1	1	16	19
	Sinappiperhonen (<i>P. edusa</i>)	-	2	-	-	-	-	256	5 706
	Tundrasiniisi (<i>A. aquilo</i>)	-	4	-	-	-	-	3	1 218
	Kairanokiperhonen (<i>E. disa</i>)	-	11	-	-	-	-	63	904
	Kääpiöhopeatäplä (<i>B. improba</i>)	-	1	-	-	-	-	1	330
	Etelänkeltaperhonen (<i>C. croceus</i>)	-	1	-	-	-	-	8	11
	Valkotäplänokosperhonen (<i>N. vaualbum</i>)	-	<1	-	-	-	-	5	5
	Heinähiipijä (<i>H. morpheus</i>)	-	<1	-	-	-	-	1	1
	Purjeperhonen (<i>I. podalirius</i>)	-	<1	-	-	-	-	1	1
	Vuorisinappiperhonen (<i>P. callidice</i>)	-	<1	-	-	-	-	1	1

* sija-luku kesällä 2025 verrattuna lajin keskivertosijoitukseen seurannan yksilötilastossa 1991–2025:

+++ = yli 20 sijaa ylempänä, ++ = 10-19 sijaa ylempänä, + = 3-9 sijaa ylempänä, 0 = enintään 2 sijaa ylempänä tai alempana,
- = 3-9 sijaa alempana, -- = 10-19 sijaa alempana, --- = yli 20 sijaa alempana

Hopeasinisiipi (*Polyommatus amandus*) vajoaa seurantatilastoissa. Vuosina 1991–2020 se oli keskimäärin 19. runsain päiväperhonen (sijavaihtelu 13–28), mutta viimeisten viiden vuoden aikana vasta 37. runsain (sijavaihtelu 27–42). Kuluneena kesänä hopeasinisiipi oli pohjalukemissa mm. Etelä-Savossa, mutta Perä-Pohjanmaalta se tavoitettiin 14 ruudusta. Maakunnan ruutumäärä on noussut kahden viime vuoden aikana lähes 70 % 37 seurantaruuutuun. Kuva: Jarkko Alatalo.

sukelsivat mm. piippopaksupää (*Ochlodes sylvanus*), ketokultasiipi (*Lycaena hippothoe*), hopeasinisiipi (*Polyommatus amandus*) ja lehtosinisiipi (*Aricia artaxerxes*). Runsaus vaipui pohjalukemiin kaikkiaan viidellä lajilla, esimerkiksi idänniityperhosella (*Coenonympha*

glycerion). Niittyhopeatäplä (*Boloria selene*), loistokultasiipi (*Lycaena virgaureae*) ja moni muukin nk. tavallinen niitylaji oli jälleen vähissä – ”kantojen jatkuva laskeva trendi on pelottavan selvä”, kaikuiivat saatesanat kaakonkulmalta. Toistaiseksi pienimpään ruutu-

Tehoseurannassa ollutta keltaverkkoperhosta (*Euphydryas aurinia*) löytyy seurantatilastoista kulunutta vuotta enemmän vain vuodelta 1996. Havaintoja kertyi nyt vain neljästä ruudusta. Kesällä 2025 Etelä-Karjala jäi ensimmäisen kerran nolllille: viiden edellisen vuoden aikana sitä ilmoitettiin keskimäärin kolme yksilöä kesässä, kun 1990-luvun keskiarvo maakunnasta oli vielä 66 yksilöä. Kuva: Juha Jantunen.

määrään jäivät vain tummakirjosiipi (*Pyrgus alveus*) ja ketokultasiipi, mutta ruutufrekvenssi oli alimmillaan 13 lajilla. Joukkoon lukeutuivat muun muassa mustatäplähiipijä (*Carterocephalus silvicola*), angervohopeatäplä (*Brenthis ino*) ja nokkosperhonen (*Aglais urticae*), joka sentään neitoperhosen (*Aglais io*) tavoin sai kärkipäässä hieman uutta puhtia edellisestä.

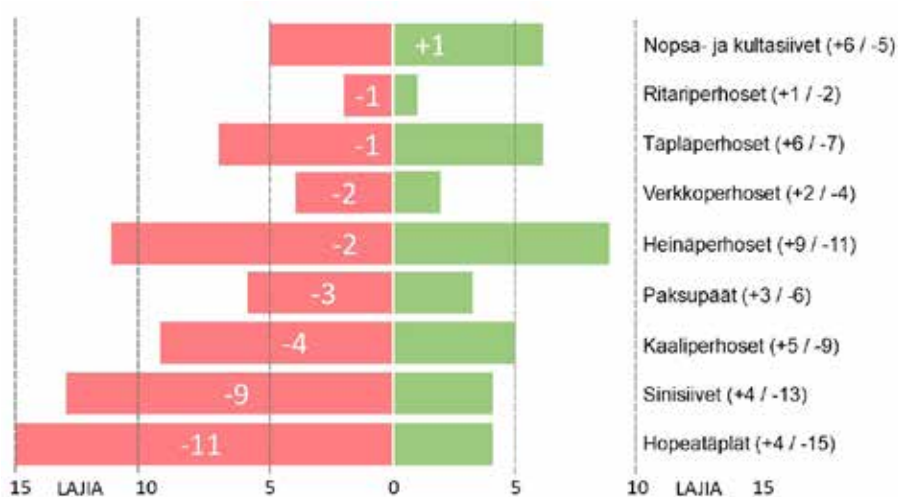
Uhanalaiseksi luokiteltuja lajeja (33) tallentui seurantaan jotakuinkin keskiavertovuoden tavoin (30 lajeja, 2 497 yksilöä). Virnasinisiiven ja tummahäränsilmän (*Maniola jurtina*) ohella joukosta nousivat myönteisesti esiin kirjopapurikko (*Lopinga achine*) ja keltaverkkoperhonen (*Euphydryas aurinia*), joiden parhaat sijoitukset perustuivat direktiivilajien seurantatutkimuksiin kesällä 2025. Sen sijaan Lapin lajeista (17, mukaan lukien kaksi alalajia) havainnot jäivät edellisen vuoden tavoin vähiin (12 lajeja, 437 yksilöä). Tavanomaiselle seurantatasolle pääsivät vain tunturikirjosiipi (*Pyrgus andromedae*), tunturikeltaperhonen (*Colias tyche*) ja ruijanokiperhonen (*Erebia medusa*).

Seurannan 35. vuoden tuloksena oli kaikkiaan 1 530 uutta havaintoruutua 84 päiväperhoslajille. Eniten uusia ruutuja tilastoitiin suokeltaperhoselle (*Colias palaeno*, 82), sitruunaperhoselle (*Gonepteryx rhamni*, 69) ja tesmaperhoselle (59). Vähintään kymmenen uutta seurantaruuutua kertyi 48 lajille. Seurantahavaintojen joukossa oli viisi uutta maakuntalöytöä: häiveperhonen (*Apatura iris*) ja pikkuhäiveperhonen (*Apatura ilia*) Etelä-Pohjanmaalta, peltovirnaperhonen Kainuusta ja lehtosinisiipi sekä herukkaperhonen Enontekiön Lapista. Kaikista 21 eliömaakunnasta tavoitettiin menneenä kesänä viisi lajeja ja kolme muuta jäi yhtä maakuntaa vaille.

Päiväperhoskesä lajiryhmittäin

Runsaus- ja frekvenssivertailu edelliseen vuosikymmeneen (2015–2024) oli tällä kertaa lähellä ajautua yksinomaan miinusmerkkiseksi, mutta nopsa- ja kultasiivet olivat juuri ja juuri voittopuolisesti runsaampia (kuva 2). Hopeatäplien ja varsinkin sinisiipisten vaatimattomien kesien sarja sen sijaan jatkuu. Myös ruutufrekvenssit (lajin havaintoruutujen osuus kaikista havaintoruuduista) painoutuivat miinuspuolelle, mutta olivat sentään 42 lajilla vähintään edeltävän vuosikymmenen keskitasoa. Täpläperhosilla ja heinäperhosten alaheimolaisilla keskitasonsa ylittäjiä oli jopa muutama enemmän kuin sen alle jääneitä lajeja.

Ritariperhoset olivat niukimmillaan kymmenen vuoteen ja vuosi kaikkienensa kuului seurannan vaisuimpiin. Kaikkia lajeja ilmoitettiin jotakuinkin yhtä vähän, mutta vain pikkuapollon (*Parnassius mnemosyne*) yksilömäärä nousi edellisestä. Lajia havainnointiin edellisen vuoden tavoin vain kuudesta ruu-

Kuva 2. Figure 2. Päiväperhoskesä lajiryhmittäin; palkkien pituudet ilmentävät lajimääriä. Päiväperhosten runsaus suhteessa edeltävään kymmenvuotiskauteen (2015–2024) oli jotakuinkin yhtä negatiivinen (+40 lajia / -72 lajia) kuin edellisinä vuosina. Esimerkiksi hopeatäplistä 15 lajia oli keskimääräistä vähälukuisempia ja vain neljä lajia tavallista runsaampia.

dusta. Satakunnasta pikkuapollo jäi ilman havaintoa ensimmäistä kertaa liki kahteen vuosikymmeneen, ja Ahvenanmaaltakin havainnot uupuivat nyt kolmatta vuotta peräkkäin. Isoapolloja (*Parnassius apollo*) kirjattiin eniten Varsinais-Suomesta, mutta vain vanhoista ruuduistaan. Ritariperhosia (*Papilio machaon*) oli seurannassa edellisen kerran yhtä vähän vuonna 2015 ja havainnot jäivät alle sataan ruutuun viimeksi vuonna 2017. Moni laittoikin viestiä, ettei kesän retkillä

näkyntä yhtään ritariperhosta. Vaikka lajin ruutufrekvenssi hiipui seurannan pohjalukemiini, Lapista niitä ilmoitettiin ennätysmäärin kuudesta ruudusta.

Paksupaat vajosivat viiden vuoden alamäessä koko seuranta-ajan pohjalukemiini. Edellisestä hiipui eniten piippopaksupää, jonka runsaus ja ruutufrekvenssi olivat nyt pienempiä kuin koskaan. Lauhahiipijä (*Thymelicus lineola*) on ryhmänsä ykkönen 1 386

havaintoruudullaan, mutta sen tilastoihin lisättiin vain 25 uutta ruutua. Ruutufrekvenssi hiipui pohjalukemiinsa, mutta lauhahiipijöitä havainnottiin laajalti Pohjanlahden perukan maakunnissa. Lisäksi idempää kannattaa nostaa esiin havainto Ok Suomussalmelta. Sen sijaan Pohjois-Hämeestä lauhahiipijöitä ei ole kirjattu yhtä vähän minään seuranta-vuotena. Mustatäplähiipijälle vuosi oli jo toinen vaisu peräkkäin, ja niitä kertyi vähintään sata yksilöä vain Satakunnasta. Keltatäplähiipijöitä (*Carterocephalus palaemon*) puolestaan tallentui seurantaan ainoastaan maan länsipuoliskolla Pohjanmaan neljästä maakunnasta. Valkotäpläpaksupäätä (*Hesperia comma*) havainnottiin vain Ahvenanmaalta, jonka kolmesta ruudusta yksi (Al Geta) oli seurannalle uusi. Kaikkia kirjosiipiä ilmoitettiin edellisestä enemmän. Keski- ja pohjois-Suomen paremmin pärjännyt mansikkakirjosiipi (*Pyrgus malvae*) sai 17 uutta ruutua ja sitä kirjattiin Oulun Pohjanmaalla enemmän kuin yhtenäksään aikaisempaan seuranta-vuotena. Suokirjosiivestä (*Pyrgus centaureae*) puolestaan on tallentunut havaintoja seitsemän eliömaakunnan alueelta edellisen kerran vuonna 2008. Lajia ilmoitettiin kymmenestä ruudusta, joista puolet oli seurannalle uusia. Näiden joukossa oli myös kesän eteläisin Ok Kajaanissa. Tunturikirjosiipiä kirjattiin seurantaan eniten neljään vuoteen. Sen sijaan tummakirjosiipi sijoittui jo neljättä vuotta peräkkäin heikoimmin runsauslistalla. Niitä havaittiin kulunutta vuotta vähemmän vain aloitusvuonna 1991, mutta silloinkin sentään seitsemästä ruudusta - nyt tiedot

Valkotäpläpaksupäätä (*Hesperia comma*) saatiin havaintoja vain Ahvenanmaalta. Sieltä lajia on ilmoitettu viimeisen kymmenen vuoden aikana jotakuinkin samoja määriä kuin 1990-luvulla. Kuva: Anu Saarinen.

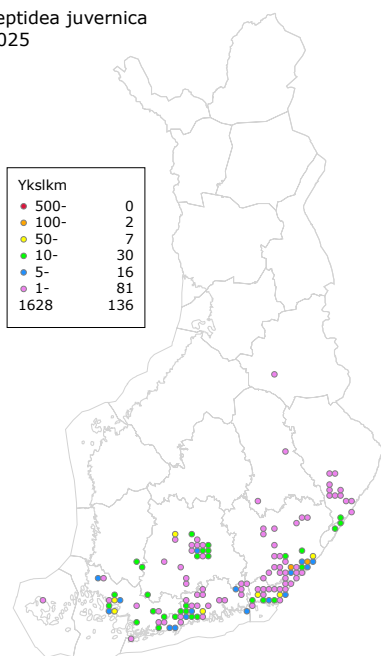

Myöhäinen kesä haastoi Lapin päiväperhosten perässä kulkeneita. Tämä tunturikirjosiipi (*Pyrgus andromedae*) kuvattiin 10.7.2025 muutama päivä ennen hellejakson alkua. Seuralaisista tavallisimpia olivat muurainhopeatäplä ja lapinnokiperhonen. Kuva: Juha Jantunen.

jäivät kolmeen ruutuun. Etelä-Savossa tummakirjosiipi oli yhden yksilön varassa, sen sijaan Etelä-Karjalassa laji jäi nolllille ensimmäisen kerran kahdeksaan vuoteen ja Pohjois-Karjalassakin 16 vuoteen.

Kaaliperhoset olivat edellisen kerran yhtä vähissä viisi vuotta sitten, ja ne vähenivät neljää lajia lukuun ottamatta edellisesästä. Päiväperhosten kärkikolmikosta tipahaneen lantuperhosen yksilömäärä laski eniten, mutta siitä kertyi havaintoja kaikista maakunnista ja Kainuusta jopa enemmän kuin minään seurantavuotena. Auroraperhonen (*Anthocharis cardamines*) puolestaan jäi Koillismaalta pitkältä aikaa nolllille ja Pohjois-Hämeestäkin sille kirjattiin seuranta-ajan pienin yksilömäärä. Suokeltaperhosia sen sijaan ilmoitettiin laajalti pohjoisesta, mutta maan eteläpuoliskolla on paljon vanhoja havaintoruutuja 1990-luvulta. Esimerkiksi Etelä-Savon yksilömäärä oli nyt ennätyskellisen pieni 2000-luvulla. Lapinkeltaperhosiakin (*Colias hecla*) ilmoitettiin vähän ja edellisvuosien tavoin vain kahdesta ruudusta, mutta tiedot Inarin Lapin puolelta (*Li Utsjoki Karigasniemi*) ilahduttivat kolmen väli vuoden jälkeen. Tunturikeltaperhosia laskettiin nyt edellisvuosia enemmän ja sitruunaperhosesta tehtiin maakunnallisia yksilöennätysiä Ahvenanmaalta, useista Pohjanmaan maakunnista ja Kainuusta. Pihlajaperhosella oli tavanomaisen alueensa

Leptidea juvernica
2025

Kuva 3. Figure 3. Peltovirnaperhosen (*Leptidea juvernica*) on kahtena viime vuotena haastanut väkevästi virnaperhosen sukunsa runsaslukuisimman lajin paikasta. Sitä ilmoitettiin nyt ennätyskellisen paljon neljästä maakunnasta – Satakunnasta, Varsinais-Suomesta, Etelä-Savosta ja Laatokan Karjalasta – ja lajista tehtiin seurannan ensihavainto Kainuussa (OK Kajaani).

Sitruunaperhosen (*Gonepteryx rhamni*) tavoitettiin Kittilän Lappia lukuun ottamatta kaikista eliömaakunnista ja siitä tehtiin seurannan pohjoisimpiin kuuluvia havaintoja (*Le Leppäjärvi, Li Inari* kirkonkylä). Kolean alkukesän takia talvehtineita sitruunaperhosia lensi pitkälle heinäkuulle: tämä naaras kuvattiin Sipoossa 9.7.2025. Kuva: Juha Pöyry.

ulkopuolella erikoinen ruutukeskittymä Perämeren pohjukassa, jonka myötä sitä kertyi Perä-Pohjanmaan tilastoihin ennätyskellisen paljon. Myös virnaperhosia (*Leptidea sinapis*) ilmoitettiin Perä-Pohjanmaalta ja Kainuusta enemmän kuin koskaan. Pohjoisimmat virnaperhoshavainnot tulivat Sompion Lapista (*Lkor Pelkosenniemi*). Eteläisempi peltovir-

naperhonen nousi jo 30. runsaimman päiväperhosen joukkoon. Laji oli ennätyskellisen runsas ja ruutufrekvenssikin suurempi kuin kertaakaan aikaisemmin (kuva 3). Myös kaaliperhosia kirjattiin ennätyskellisen paljon ja sekin nousi runsauslistalla ylemmäksi kuin koskaan. Naurisperhosia (*Pieris rapae*) tavattiin lähinnä eteläisessä Suomessa, yli puolet

Suohopeatäplästä (*Boloria aquilonaris*) kertyi niukasti havaintoja varsinkin pohjoisesta. Koillismaan, Sompion ja Enontekiön Lapin nollahavainnot selittynevät ainakin osin myöhäisestä perhoskesästä. Satakunnasta (*St Huittinen / Punkalaidun*) sen sijaan tehtiin ensimmäiset suohopeatäplän seurantahavainnot viiteen vuoteen. Kuva: Jarkko Alatalo

havainnoista tuli Uudeltamaalta. Vaalekel-taperhosen (*Colias hyale*) lähinnä yksittäisiin perhosiin pohjautuvat havaintoruudut olivat pääosin etelärannikolla ja kaakkois-rajalla, mutta joukkoon mahtui myös uusi Pohjois-Hämeestä (*Tb* Petäjavesi). Sinappiperhosia ei näkynyt tänäkään kesänä; lajin ja eteläisemmän lähisukulaisen (*P. daplidice*) kanssa käytiin vielä loppuvuodesta erikoinen nimivääntö Lajitietokeskuksessa, mutta lopulta tilastotkin saatiin ojennukseen.

Hopeatäplillekin kesä oli viiden heikoimman seurantavuoden joukossa, ja runsaus jäi melkein puoleen keskivertovuoden tasosta. Vain kaksi pohjoiseen painottunutta lajia oli edellisvuotta runsaampia: pohjanhopeatäplä (*Boloria polaris*) ja muurainhopeatäplä (*Boloria freija*), joka myös kirjattiin Etelä-Pohjanmaalta (Oa Maalahti, Laihia, Kurikka) parin nollavuoden jälkeen. Tunturihopeatäplä (*Boloria napaea*) oli nyt niukimmillaan liki kymmeneen vuoteen ja tundrahopeatäplän (*Boloria chariclea*) havainnot tyypistyivät kahteen ruutuun (*Le* Kilpisjärvi, *Li* Utsjoki). Purohopeatäplä (*Boloria thore*) puolestaan jäi seurannassa vasta viidennen kerran ilman ensimmäistäkään havaintoa Enontekiön Lapista, mutta Inarin Lapista se ilmoitettiin toisena vuotena peräkkäin (*Li* Piesjoki) – edellisen kerran näin tapahtui vuosina 1993–1994. Rahkahopeatäplälle (*Boloria frigga*) ilmoitettiin vain neljä uutta ruutua, mutta se tavoitettiin seurantaan vasta kolmannen kerran Perä-Pohjanmaalta (*Obb* Tornio) ja Koillismaalta (*Ks* Taivalkoski). Sen sijaan Pohjois-Savossa yksilömäärä oli nyt seuranta-ajan pienin. Suohopeatäplän (*Boloria aquilonaris*) ruutufrekvenssi oli ennätyskellisen matala; edellisen kerran lajille kertyi alle kymmenen uutta ruutua vuonna 2015. Rämehopeatäplä (*Boloria eunomia*) jäi Varsinais-Suomessa yhden yksilön varaan, mutta Keski-Pohjanmaalta ja Koillismaalta niitä ilmoitettiin enemmän kuin minään aikaisempaan seurantavuotena. Pursuhopeatäplä (*Boloria euphrosyne*) kirjattiin kaikista 21 eliömaakunnasta ainoana hopeatäplänä, kun laji yhytettiin parin vuoden tauon jälkeen Ahvenanmaaltakin. Kainuusta tallentui toistaiseksi isoin ja Etelä-Savosta pienin yksilömäärä seurantatilastoihin. Niittyjen valtakaksikollakaan ei oikein kulje: niittyhopeatäpliä on ilmoitettu vähemmän vain aloitusvuonna 1991 ja lajin ruutufrekvenssi painui taas seurannan pohjalukemiin – kuten angervohopeatäplänkin. Lehtohopeatäplän (*Boloria titania*) osalta tulokset olivat edellisvuoden toisinto: se löytyi vanhoilta paikoiltaan Pohjois-Karjalasta, mutta haut Uudeltamaalta eivät tänäkään kesänä tuottaneet tulosta. Isotkaan hopeatäplät eivät päässeet edellisvuoden tasolle. Varsinkin ketohopeatäplän (*Fabriciana adippe*) yksilömäärä tippui noin kolmanneksen edellisestä. Keisariniivien hyvien vuosien tahtikin hieman hiipui, mutta lajia kirjattiin tähän asti eniten

Helmihopeatäpliin (*Issoria lathonia*) kiinnitettiin huomiota monella paikalla. "Elo-syyskuussa helmihopeatäplä oli lanttupeperhosen ohella Konnunsuon vankilapellon yleisin perhonen", kerrottiin Sa Lappeenrannasta. Uusista seurantaruuista pohjoisin löytyi Oa Kristiinankaupungista. Kuva: Juha Jantunen.

Etelä-Pohjanmaalta ja Kainuusta. Se myös ilmoitettiin vasta neljäntenä seurantavuotena Koillismaalta (*Ks* Kuusamo, Posio, Taivalkoski). Orvokkihopeatäpläkin (*Speyeria aglaja*) tavoitettiin kuuden nollavuoden jälkeen Koillismaalta (*Ks* Posio) ja pohjoisimmillaan

Li Inarista. Helmihopeatäplä oli yksi harvoista keskivertovuottaan paremmin pärjänneistä. Havainnot painoutuivat edelleen Varsinais-Suomeen ja Uudellemaalle, mutta sitä ilmoitettiin Etelä-Savostakin enemmän kuin koskaan. Useammallakin paikalla naaraiden

Amiraaleja (*Vanessa atalanta*) havainnoitiin jo toista vuotta perätysten ennätyskellisen monesta ruudusta. Seurannassa niitä on ollut yli 10 000 yksilöä vain neljänä vuotena: 1998, 2000, 2018 ja 2025. Varsinkin lännessä oli loppukesällä kuhinaa: tällä kesantopellolla Ab Laitilassa nähtiin 30.7.2025 pelto-ohdakkeilla ja kyläkarhiaisilla 300 amiraalia. Havainnoitsijan mukaan amiraaleja oli tänä kesänä enemmän kuin 25 edeltävän vuoden aikana yhteensä! Kuva: Jorma Nivamäki.

Kuusamaperhosen (*Limenitis camilla*) tilastoissa neljä viimeistä vuotta erottuvat selvästi aiempia seurantavuotia vahvempina: niiden aikana lajia on havainnointi keskimäärin 40 perhosta kymmenestä ruudusta. Esimerkiksi purohopeatäplän, suokirjosiiven ja tummakirjosiiven luvut kalpenevat jo näiden rinnalla. Kuva: Juha Jantunen.

mainittiin munineen suoraan maahan, olipa lähistöllä orvokkeja tai ei. Rinnehopeatäplästä (*Fabriciana niobe*) tehtiin ensimmäinen seurantahavainto viiteen vuoteen Ahvenanmaalta (*Al Eckerö*) ja seitsemään vuoteen Satakunnasta (*St Säskylä*). Etelänhopeatäplä (*Argynnis laodice*) puolestaan tavoitettiin vasta toistamiseen viidestä eliömaakunnasta, joskin vanhoista seurantaruuuduistaan Varsinais-Suomesta Laatokan Karjalaan.

Täpläperhosilla oli selvästi edellisiä parempi vuosi, vaikka jäikin runsaudeltaan liki neljänneksen seurannan keskivertovuotta heikommalle tasolle. Amiraalien lento jatkui kuitenkin vahvana, varsinkin lännessä: ”1100 yksilöä. Paljon on”, todettiin *Ab Laitilan* havaintoerässä 9.8.2025. Seurantaan amiraaleja on ilmoitettu enemmän vain vuonna 1998. Herukkaperhonen listautui ensimmäistä kertaa kaikista 21 eliömaakunnasta (kuva 4), kun siitä tehtiin seurannan ensihavainto Enontekiön Lapissa (*Le Leppäjärvi*). Suruvaippa (*Nymphalis antiopa*) tavoitettiin sekin kaikista maakunnista, Kittilän Lapista vieläpä enemmän kuin koskaan. Seurantaluetelossa suruvaippa nousi 19. lajina yli 100 000 yksilön. Karttaperhosen tilastoihin lisättiin eniten uusia ruutuja (56), vaikka laji jäi edellisvuoden luvuista. Varsinais-Suomesta Etelä- ja Keski-Pohjanmaalle sekä Kainuuseen kirjattiin kuitenkin toistaiseksi

isoimpia yksilömääriä. Pohjoisimmat karttaperhoset nähtiin nyt *Lkor Savukoskella* ja *Li Inarin kirkonkylässä*. Neitoperhosia havainnointiin puolestaan Koillismaalla (*Ks Posio, Taivalkoski*) kahden nollavuoden jälkeen. Nokkosperhonen osoitti sekin elpymisen merkkejä, joskin ruutufrekvenssi oli edelleen seurannan pohjalukemissa ja yksilömääräkin pienimmillään kolmessa maakunnassa, Etelä- ja Pohjois-Hämeessä sekä Pohjois-Karjalassa. Kun uusia ruutuja kertyi vähän, nokkosperhonen väisti seurannan ruututlastossa kakkospaikalle nousutta sitruunaperhosta. Vaikka ohdakeperhosia (*Vanessa cardui*) nähtiin enemmän kuin edelliskesänä, yksilöitä oli vajaa kolmannes keskivertovuoden määrästä: sataan perhoseen päästiin vain Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa. Laji ilmoitettiin kahden väli vuoden jälkeen sekä Kainuusta että Koillismaalta; pohjoisin ohdakeperhonen löytyi Inarin Lapista Inarinjärven saaresta. Häiveperhonen tavoitettiin nyt ensimmäistä kertaa vähintään kymmenestä eliömaakunnasta, kun joukko täydentyi seurannan ensihavainnolla Etelä-Pohjanmaalta (*Oa Teuva*). Laji löytyi 14 uudesta ruudusta, mitä enemmän niitä on ollut vain vuosina 2005 ja 2006. Edelliskesästä vähentynyt pikkuhäiveperhonen tavoitettiin sekin nyt ensimmäisen kerran Etelä-Pohjanmaalta (*Oa Kristiinankaupunki*). Lajilla oli jo neljättä vuotta peräkkäin selvästi enemmän seuran-

taruutuja kuin häiveperhosella. Vaikka haapaperhonen (*Limenitis populi*) väheni noin puoleen erinomaisen edelliskesän lukemista, se oli edelleen selvästi keskivertovuotta paremmalla tasolla. Oulun Pohjanmaalta sitä ilmoitettiin jopa ennätyksellisen paljon. Kuusamaperhonenkin väheni edelliskesistä, vaikka lajista annettiin ensimmäistä kertaa tietoja vähintään kymmenestä ruudusta maan kaakkoiskulmalta. Kirsikkaperhonen (*Nymphalis polychloros*) löytyi edellisvuoden tavoin yhdestä ruudusta (*N Sipoo*) – edelliset seurantahavainnot Uudeltamaalta olivat 14 vuoden takaa. Isonokkosperhoselle (*Nymphalis xanthomelas*) kirjattiin uusia ruutuja eniten vuosikymmenen. Lajilla oli hyvä vuosi lounaisella ja eteläisellä rannikkoseudulla sekä kaakkoisrajan tuntumassa. Yli puolet yksilöistä kertyi Uudeltamaalta, mutta havaintoja tehtiin kauempanakin sisämaassa (*Ta Pälkäne, Sa Mikkeli, Kb Joensuu, Sb Kuopio*). Isonokkosperhosen tarkemmin päivätyt havainnot (119) tehtiin lähinnä keväällä: maaliskuussa 21 (18 %), huhtikuussa 78 (66 %) ja toukokuussa 18 (15 %). Kesän aikana sen sijaan oli tallennettu vain yksi havainto heinäkuussa ja yksi elokuussa, mikä ei lupaille paljoakaan tulevalle keväälle. Lajitietokeskukseen oli lisäksi tallennettu valokuvalla varmennettu havainto valkotäplänokkosperhosesta (*Nymphalis vaualbum, Sb Kuopio 2.8.*)

Verkkoperhosille kesä oli jotakuinkin edellisen kaltainen ja vuosikymmenenkin keskitasoa. Parhaimpaan päähän kuulunutta kirjoverkkoperhosta (*Euphydryas maturna*) havainnoitiin liki tuhat yksilöä, neljänneksi eniten koko seurannan aikana. Etelä-Hämeestä laji ilmoitettiin seurantaan ensi kertaa Tampereen länsipuolelta (*Ta Lempäälä*) ja Pohjois-Savosta (*Sb Iisalmi*) seurannan toiseksi pohjoisimmasta ruudusta. Keltaverkkoperhonen runsastui ainoana edellisestä, mutta laji olikin aktiivisen havainnoinnin kohteena Kouvolan ja Imatran seuduilla. Ratamoverkkoperhosen (*Melitaea athalia*) yksilömäärä oli pienimmillään kuuteen vuoteen, vaikka uusia ruutuja kertyi lähes 2000-luvun parhaimpien vuosien tasoa. Laji kolkutteleekin seurannassa jo tuhannen havaintoruudun rajaa. Perä-Pohjanmaalta perhosta ilmoitettiin enemmän kuin kertakaan aiemmin ja siitä tehtiin vasta toinen seurantahavainto Enontekiön Lapista (*Le Luspa*). Päälaen Lapistakin se mainittiin (*Li Akukoski*). Täpläverkkoperhonen (*Melitaea cinxia*) ilmoitettiin parin nollavuoden jälkeen kolmesta Ahvenanmaan ruudusta (*Al Jomala, Sund*) ja tummaverkkoperhonen (*Melitaea diamina*) viidestä ruudusta, joista kaksi Etelä-Pohjanmaalla (*Oa Kurikka*) oli nyt seurannassa ensimmäistä kertaa. Sen sijaan lapinverkkoperhosia (*Euphydryas iduna*) kirjattiin viiden vahvan vuoden jälkeen vain yhden perhosen edestä Enontekiön Lapista.

Heinäperhosille vuosi oli selvästi edellistä parempi ja jopa likellä edeltävän vuosikymmenen keskitasoa. Esimerkiksi hietahinäperhosia (*Hipparchia semele*) ilmoitettiin ennätysellisen monesta ruudusta (kuva 5) ja ruostepapurikkoja havainnoitiin kahtena sukupolvena jo toista vuotta peräkkäin kolmesta Ahvenanmaan ruudusta (*Al Eckerö, Lemland, Maarianhamina*). Niin ikään Ahvenanmaalle painottuneelle tummahäränsilmälle seurantavuosi oli yksilömäärältään kolmanneksi paras. Idänhäränsilmälle (*Hyponephele lycaon*) seurantavuosi oli neljäs, jolloin sitä kirjattiin paristakin havaintoruudusta kaakonkulmalla (*Sa Lappeenranta, Imatra*). Direktiivilajien seurannassa mukana ollutta kirjopapurikkoa on tilastoitu enemmän vain vuonna 2000. Yleisemmistä papurikoista lähimpänä edellisestä määrä oli täpläpurikko (*Pararge aegeria*), joka kahden välivuoden jälkeen ilmoitettiin Ahvenanmaalta paristakin ruudusta. Tummapurikkoja (*Lasiommata maera*) puolestaan havainnoitiin Kainuusta enemmän kuin koskaan aiemmin, pohjoisimmillaan Ok Suomussalmelta. Lisäksi lajista saatiin vasta toinen seurantahavainto Oulun Pohjanmaalta (*Oba Liminka*). Metsäpurikon (*Lasiommata petropolitana*) ruutumäärä nousi edellisen kerran yhtä monella uudella vuonna 2002. Jos niitä Etelä-Pohjanmaalla oli nyt enemmän kuin koskaan seurannassa, Etelä-Savossa tuloksena oli toistaiseksi pienin yksilömäärä. Viimeisen

Tummahäränsilmä (*Maniola jurtina*) on ilmoitettu seurantaan useammasta ruudusta vain kerran aikaisemmin vuonna 2002. Ahvenanmaan ruutujoukko täydentyi yhdellä uudella (*Al Geta*). Etelä-Savosta häränsilmä havainnoitiin seurantaan ennätysellisen paljon viiden ruudun keskittymästä. Tämän pienikokoisen yksilön määrittämisestä keskusteltiin kesän aikana. Kuva: Pekka Ojalainen.

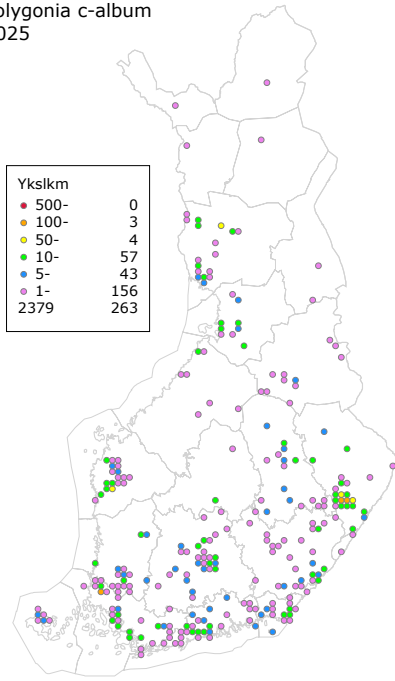
kymmenen vuoden jaksolla metsäpurikko kirjattiin vasta toistamiseen sekä Sompion Lapista (*Lkor Savukoski*) että Kittilän Lapista (*Lkoc Muonio*). Tesmaperhosen yksilömäärä nousi eniten edellisestä ja laji kipusi pitkästä aikaa päiväperhoskesän runsaimmaksi lajiksi. Esimerkiksi Kainuusta niitä ilmoitettiin enemmän kuin koskaan. Lajia myös havainnoitiin ennätysellisen monesta ruudusta jo toista vuotta peräkkäin; 59 uudella ruudullaan se vankisti asemia heinäperhosten ykkösenä 1 527 seurantaruuullaan. Saraikkoniittyperhonen (*Coenonympha tullia*) kirjattiin neljän nollavuoden jälkeen Perä-Pohjanmaalta (*Obb Tornio*) ja kelta-

niittyperhonen (*Coenonympha pamphilus*) Etelä-Karjalasta (*Ka Virolahti/Miehkälä*) kolmen nollavuoden jälkeen. Niittyperhosista vain idänniittyperhonen väheni edellisestä. Parin hyvän vuoden jälkeen sen runsaus romahti seurannan pohjalukemiin ja tuloksena oli heikoin seurantasijoitus – ”sitä täytyi oikein etsimällä hakea”, päiviteltiin Ab Suomensjärvellä. Laatokan Karjalasta laji jäi tyystin havainnoita ensimmäisen kerran 15 vuoteen. Kaikki kylmänperhoset hiipuivat edellisestä tasosta. Sarakylmänperhosen (*Oeneis norma*) yksilömäärä oli 2000-luvun heikoimpien seurantavuosien tasoa ja paljakkakylmänperhosen (*Oeneis bore*) tippui

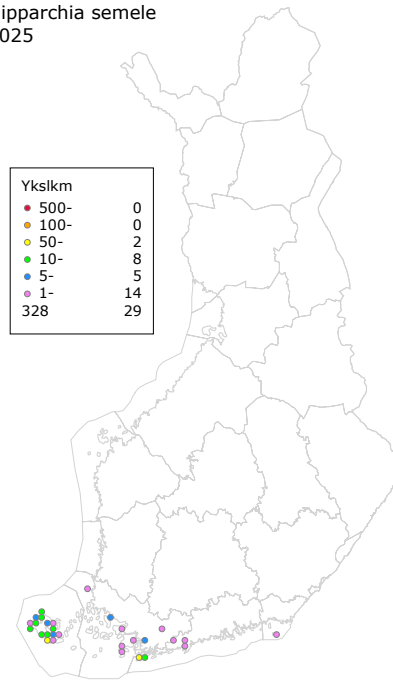
Kirjopapurikko (*Lopinga achine*) painottui vahvasti Hämeeseen. Perhosta on kirjattu yhtä monesta ruudusta vain neljä kertaa aikaisemmin, viimeksi vuonna 2015. Seurantatilaston 30. havaintoruutu löytyi Ta Hämeenlinnasta. Kuva: Juha Majala.

Polygonia c-album
2025

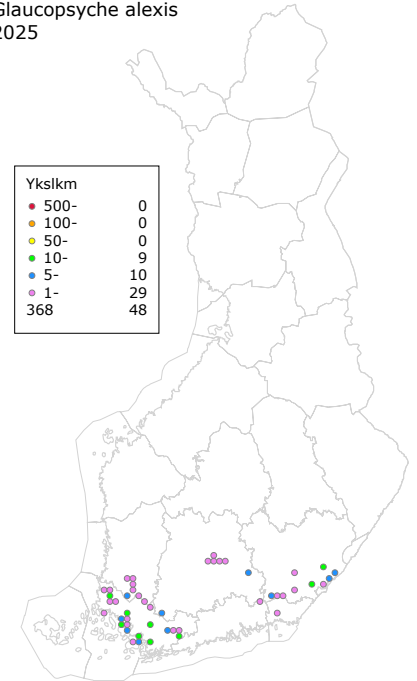
Kuva 4. Figure 4. Herukkaperhosen (*Polygonia c-album*) seurantamaakuntien lista on nyt täynnä, kun laji ilmoitettiin ensimmäistä kertaa Enontekiön Lapista. Muita pohjoisen havaintoja saatiin mm. *Lkoc* Muoniosta, *Lkor* Sodankylästä ja *Li* Inarin kirkonkylästä. Etelä-Pohjanmaaltakin herukkaperhosia kirjattiin ennätysellisen paljon.

Hipparchia semele
2025

Kuva 5. Figure 5. Hietäheinäperhosen (*Hipparchia semele*) tilastoihin kertyi jo toista vuotta peräkkäin ennätysellisen monta havaintoruu-tua. Viiden väli vuoden jälkeen mukaan saatiin taas Etelä-Karjalakin (*Ka* Kotka Haapasaari). Seurannassa hietäheinäperhosia on ollut enemmän viimeksi vuonna 2006.

Glaucopteryx alexis
2025

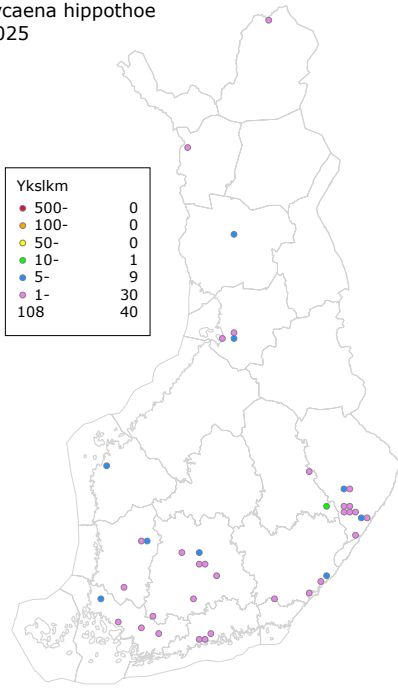
Kuva 6. Figure 6. Virnasinisiipiä (*Glaucopteryx alexis*) kirjattiin ennätysellisen monesta ruudusta. Varsinais-Suomesta, Satakunnasta ja Etelä-Hämeestä niitä tavattiin nyt enemmän kuin yhtenäksän aikaisempaan seurantavuotena. Lounais-Suomessa hämmästytti lisäksi toisen sukupolven virnasinisiipi *Ab* Turussa 8.9.2025.

ensimmäistä kertaa sadan runsaimman päiväperhoslajin joukosta. Rämekylmänperhosesta (*Oeneis jutta*) tehtiin "väärän vuoden" havaintoja 11 ruudusta ja seitsemästä eliömaakunnasta, eniten *Ta* Padasjoelta (6 yksilöä). Joukossa oli myös yksi uusi ruutu *Oa* Kauhajoella. Kymmenestä eliömaakunnasta tavoitettu suonokiperhosen (*Erebia embla*) oli ainoa edellisestä hiipunut nokiperhonen. Metsänokiperhosenkin (*Erebia ligea*) yksilömäärä oli 2000-luvun parittomien eli lajin parempien vuosien pienimpien joukossa – "omituisen vähän oli", ihmeteltiin *Kb* Kiteellä. Pohjoisimmat metsänokiperhoset kirjattiin Inarin Lapista (*Li* Ivalo). Ruijannokiperhosia oli edellisen kerran seurannassa yli sata yksilöä vuonna 2005. Myös lapinnokiperhosen (*Erebia pandrose*) nousi edellisestä luvuista, mutta havainnot rajoittuivat ensimmäisen kerran vuosikymmeneen vain kahteen Lapin pohjoisimpaan maakuntaan. Ainoa uusi ruutu löytyi Utsjoelta (*Li* Stuuraskaidi). Kesän ainoa kairanokiperhonen (*Erebia disa*) ilmoitettiin *Li* Ivalosta vasta jälkikäteen.

Suonokiperhonen (*Erebia embla*) jäi edellisestä luvuista, mutta Oulun Pohjanmaalta tehtiin ennätysellisen paljon havaintoja. Lajia myös ilmoitettiin muutamien väli vuosien jälkeen Etelä-Hämeestä ja Sompion Lapista. Uusia seurantaruu-tuja oli seitsemän *Om* Nilvalasta *Lkoc* Kolarin ja *Lkor* Pelkosenniemenle. Kuva: Juha Jantunen.

Lycaena hippothoe
2025

Kuva 7. Figure 7. Ketokultasiiven (*Lycaena hippothoe*) tuskin sata yksilöä sirottuivat läpi Suomen. Seurantaruuutuja oli vajaa puolet siitä, mitä keskimäärin edeltävän kymmenen vuoden tai koko 2000-luvun aikana. Pienempi ruutumäärä löytyy seurantalilastoista vain aloitusvuodelta 1991 – 35 vuotta sitten.

Sinisiiivet olivat jo neljättä vuotta peräkkäin vaatimattomalla tasolla. Niiden yhteenlaskettu runsaus jäi kolmanneksen edeltävän vuosikymmenen keskitasosta ja oli hädin

Pääkaupunkiseudulle painottunut jalavanopsasiipi (*Satyrrium w-album*) ilmoitettiin edellisvuosien tavoin neljästä eliömaakunnasta. Perhonen on tavoitettu vähintään kymmenestä ruudusta vain kahdesti aiemmin, vuosina 2010 ja 2019. Kuva: Juha Jantunen.

tuskin puolet tähänastisen seurannan keskitasosta. Edellisesästäkin määrät olivat pääsääntöisesti laskussa. Pikkusinisiiپی (*Cupido minimus*) oli kuitenkin yksi kuudesta, jota

ilmoitettiin nyt enemmän – vaikka se jäikin Pohjois-Karjalasta yhden yksilön varaan. Vahvinta nousua teki paatsamasinisiiپی (*Celastrina argiolus*), joka tavoitettiin muutaman välivuoden jälkeen Ahvenanmaalta. Havainnoitta se jäi vain Laatokan Karjalasta, mutta Lapin maakunnista paatsamasinisiiپی tavoitettiin peräti 29 ruudusta! Virnasinisiiپیiven uusi yksilöennätys nosti lajin runsauslistalla korkeammalle kuin koskaan. Ennätyksellisestä ruutujoukosta (kuva 6) joka neljäs oli nyt seurannassa ensimmäistä kertaa. Juolukkasinisiiپیä (*Agriades optilete*) oli niukasti edellisessä enemmän, vaikka varsinkin pohjoisia havaintoruutuja kertyi harvakseltaan. Myös hohtosinisiiپی (*Polyommatus icarus*) oli nousussa, vaikka sille tilastoiti vähiten uusia ruutuja viiteen vuoteen. Liekö myöhäisen kesän syytä, että neljästä pohjoisimmasta maakunnasta ilmoitettiin vain kaksi yksilöä Enontekiön Lapista? Kannussinisiiپیä (*Cupido argiades*) löytyi edellisvuoden tavoin seitsemästä maakunnasta, eniten Uudelta maalta. Havaintoruutujen joukossa oli kuusi uutta ja pohjoisiakin, kuten *Ta* Kuhmoinen ja *Kb* Rääkkylä – pohjoisin seurantahavainto toistaiseksi. Kannussinisiiپیiven ohella seurantaruuutuja kertyi suhteellisesti eniten huhtasinisiiپیelle (*Aricia nicias*), jota havainnoitiin viime vuosien tavoin kolmesta maan keskosien maakunnasta, varsinkin Perä-Pohjanmaalta, josta kertyi mukavasti seitsemän uutta ruutua. Ruskosinisiiپی (*Eumedonia eumedon*) puolestaan jäi Koillismaalla nolliille

Paatsamasinisiiپی (*Celastrina argiolus*) näyttäytyi monelle lapinkävijälle. Uudet maakunnalliset yksilöennätykset kirjattiin sekä Enontekiön Lappiin (5 ruutua) että Inarin Lappiin (14 ruutua). Pitkästä hellejaksosta vauhtia saaneen toisen sukupolven sinisiiپی kuvattiin *Li* Inarissa 12.9.2025. Kuva: Anja Vest.

ensi kerran yli kymmeneen vuoteen. Vaikka lehtosinisiivestä tehtiin seurannan ensihavainto Enontekiön Lapista (*Le Leppäjärvi*) ja se tavoitettiin kolmen väli vuoden jälkeen Etelä-Pohjanmaalta (*Oa Kristiinankaupunki*), yksilöitä on ollut seurannassa vähemmän vain aloitusvuonna 1991. Samassa jamassa oli hopeasinisiipikin, jolle seurantasijoitus oli heikoin jo kolmantena vuotena peräkkäin. Myös ketosinisiiven (*Plebejus idas*) yksilömäärä on ollut pienempi vain muutamana 1990-luvun alkuvuotena – ”*Ei ihan hyvältä näytä, ketosinisiipi ja loistokultasiipi hävisi kokonaan*”, viestiteltiin Lounais-Suomesta. Kun runsaus ja ruutufrekvenssi olivat nyt seurannan pohjalukemissa, ketosinisiipi painui myös runsauslistalla alemmas kuin koskaan. Ahvenanmaalta niitä sentään havainnoitiin eniten tähän asti. Myös kangassinisiiven (*Plebejus argus*) ruutufrekvenssi oli pohjalukemissa, mutta Kainuusta ja Oulun Pohjanmaalta sitä ilmoitettiin enemmän kuin aikaisempina seurantavuosina. Pohjoisimmat havainnot tehtiin *Obb* Pellossa. Niittysiinisiipi (*Cyaniris semiargus*) nousi seurannassa 30. lajina vähintään tuhanteen havaintoruutuun. Kalliosinisiiven (*Scolitantides orion*) ruututilastot täydentyivät yhdellä (*N Kirkkonummi*), mutta harjusinisiiven (*Scolitantides vicrama*) seurantahavainnot tyypistyivät yhteen yksilöön – *St Säkylässä* lajin seuranta jatkuu kuitenkin entiseen malliin. Muurahassinisiiven (*Phengaris arion*) neljä yksilöä tulivat *Kb Liperin* ruutukaksikosta –

Loistokultasiipi (*Lycaena virgaureae*) on hiipunut seurannassa rajusti. Ruutufrekvenssi eli lajin havaintoruutujen osuus kaikista ruuduista painui kesällä 2025 seurannan pohjalukemiin (18 %). 1990-luvulla frekvenssi oli vielä 48 % ja koko seurannan ajaltakin yli kaksinkertainen (38 %). Kuva: Ilari Lehtonen.

Loistokultasiipien kato kohdentuu maan eteläpuoliskolle: Ahvenanmaalta Keski-Pohjanmaalle yksilömäärä (yhteensä 151 861) on laskenut 12 eliömaakunnassa 45 % (vuodet 2016–2025 vs. 1990–2000), kun taas Kainuusta pohjoiseen kahdeksan eliömaakunnan yksilömäärä (yhteensä 28 794) on kymmenvuotisjaksojen välillä noussut 230 % – ja ruutumääräkin yli nelinkertaistunut!

Kevälajit olivat voimissaan – tai niitä riitti perhosretkille myöhemminkin. Kangasperhosia (*Callophrys rubi*) tilastoitiin tähän asti eniten viidessä eliömaakunnassa: Kainuussa, Etelä-Pohjanmaalla ja Perä-Pohjanmaalla sekä Inarin ja Enontekiön Lapissa. Kuva: Eero Parkko.

sen sijaan Etelä-Savo kuumotti tyhjänä nyt kolmatta vuotta peräkkäin. Tundrasinisiipiä ei seurantaan ilmoitettu, mutta Lajitietokeskuksesta löytyy havaintoja *Le Kilpisjärven* Saanan alueelta (13.–17.7.).

Nopsa- ja kultasiipien kesä oli edellisvuotta parempi. Vaikka oltiin hieman vuosikymmenen keskitason alapuolella, lajiryhmä suoriutui parhaiten suhteessa koko seuranta-aikaan. Kun jalavanopsasiivelle kirjattiin jo toista vuotta peräkkäin yksilöennätys, se nousi runsauslistalla parhaimpaan sijoitukseensa koskaan. Myös tamminopsasiipiä (*Favonius quercus*) havainnoitiin edellisvuotta runsaammin, kaikkiaan neljästä maakunnasta ja ensimmäistä kertaa eniten Etelä-Hämeestä. Tuominopsasiipiä (*Satyrium pruni*) ilmoitettiin seitsemästä eliömaakunnasta, joukossa seurannan toistaiseksi lounaisin ruutu *Ab Paraisilla*. Ruostenopsasiiven (*Thecla betulae*) tilastoja on täydennetty vain yhdellä uudella ruudulla kahdesti aiemmin (1991, 1994), mutta laji mainittiin vasta toistamiseen Pohjois-Savosta (*Sb Varkaus*). Kangasperhosia (*Callophrys rubi*) ilmoitettiin läpi Suomen ennätyskellisen monesta ruudusta, näiden joukossa 56 uutta. Yhtenä syynä oli varmastikin pohjoisen myöhäinen kesä, sillä Lapin maakunnasta laji mainittiin ennätyskellisesti 37 havaintoruudusta! Vaikka poh-

Taulukko 4. Havaintoruudut (10 x 10 km), joista ilmoitettiin vähintään 40 lajia vuonna 2025. Saman lajimäärän ruudut on järjestetty päiväperhosten yksilömäärän mukaan alenevasti. * = seurantavuodet, jolloin ruudusta on ilmoitettu vähintään 40 lajia / ** = ruudun lajimäärä parhaimpana vuotena.

Table 4. All 10-km quadrats with at least 40 butterfly species observed in 2025. * = the number of NAFI years exceeding 40 species / ** = the maximum annual number of species observed in the quadrat.

Lajia species	Maakunta/kunta (ruutu) Province/Community (10x10 km)	* / ** * / **	Lajia species	Maakunta/kunta (ruutu) Province/Community (10x10 km)	* / ** * / **
65	Sa Ruokolahti/Imatra (679:360)	34 / 66	45	Ta Padasjoki/Asikkala (680:341)	4 / 48
59	Sa Imatra/Lappeenranta (678:359)	34 / 64		Ta Padasjoki (680:339)	7 / 54
58	Kb Kitee (686:365)	23 / 66	44	Ab Laitila (675:321)	10 / 45
57	Ab Salo (669:331)	6 / 59		Sb Kuopio (698:355)	23 / 48
54	Ta Padasjoki (680:340)	8 / 57		Ta Pälkäne/Padasjoki (681:339)	7 / 51
	Sa Ruokolahti (680:358)	24 / 56		Sa Lappeenranta (677:356)	24 / 54
53	Kb Kitee/Tohmajärvi (689:367)	26 / 55		Ta Padasjoki (680:338)	7 / 47
	Ta Padasjoki (679:339)	7 / 53		Ab/N Lohja/Siuntio (667:333)	3 / 44
	Ta Padasjoki/Asikkala (679:341)	6 / 53		Kb Kitee (689:366)	8 / 48
52	Ta Kuhmoinen/Orivesi (683:338)	34 / 56		Ta Janakkala (675:337)	11 / 47
50	Ka Kotka (671:349)	15 / 56	44	Sa Lappeenranta/Imatra (677:359)	23 / 57
	Ta Orivesi (683:335)	20 / 50	43	Sa Savonlinna (686:358)	7 / 44
	N Sipoo (669:340)	9 / 50	42	Ab/N Lohja/Siuntio (668:333)	2 / 42
	Ta Padasjoki/Pälkäne (681:338)	7 / 50		Ka Hamina (671:351)	5 / 53
	Ta Padasjoki (681:340)	7 / 50		Kb Rääkkylä (690:363)	3 / 42
49	Om Raahe (717:338)	15 / 50	41	St Säkyä (678:325)	2 / 41
	N Helsinki/Vantaa (668:339)	22 / 56		Ab Kemiönsaari (668:326)	15 / 47
	Kb Rääkkylä (691:363)	25 / 55		Ab Lieto/Turku/Rusko (672:324)	1 / 41
48	Ab Salo (667:328)	25 / 51		Kb Kitee/Rääkkylä (690:365)	1 / 41
	Ab Parainen (669:324)	26 / 51		Ta Valkeakoski (679:334)	16 / 44
	Sb Mikkeli (689:350)	20 / 51		Sa Kangasniemi (689:348)	5 / 44
	Om Nivala (708:340)	3 / 50	40	Ka Miehikkälä (672:354)	4 / 40
	Sa Savonlinna (686:359)	19 / 54		Ab Kemiönsaari/Salo (667:326)	5 / 43
	Ta Padasjoki (681:341)	7 / 53		Ta Padasjoki (679:340)	5 / 49
47	Ok Kajaani/Sotkamo (712:355)	6 / 52		Ka Virolahti (671:353)	16 / 53
46	St Säkyä (677:325)	28 / 50		Oa Kurikka/Laihia (697:324)	1 / 40
	Ka Hamina (672:350)	31 / 55		Sa Lappeenranta (677:358)	10 / 55
	N Sipoo (668:340)	7 / 50		N Loviisa/Pyhtää/Kouvola (672:347)	1 / 40
	Kb Rääkkylä (690:364)	6 / 46			

joisimman Lapin maakunnista ei ilmoitettu yhtään pikkukultasiipeä (*Lycaena phlaeas*), se oli ryhmässään ainoa edellisvuotta runsaampi – sekä ainoa keskivertovuotta paremmin menestynyt kultasiipi. Tummakultasiipi tavattiin nyt toista vuotta peräkkäin Uudeltamaalta kahdesta Hankoniemen ruudusta. Isokultasiipikin (*Lycaena dispar*) löytyi vain vanhoista seurantaruuista Etelä-Savosta ja Pohjois-Karjalasta. Luhtakultasiipeä (*Lycaena helle*) ilmoitettiin parin väli vuoden jälkeen Perä-Pohjanmaalta (*Obb* Tornio, Keminmaa), mutta vain muutama yksilö; Koillismaalla jäätin nolllille. Loistokultasiipiä on ollut seurannassa vähemmän vain aloitusvuonna 1991. Eliömaakuntien pohjalukemia kirjattiin muun muassa Hämeessä, mutta Koillismaalla lajia havainnoitiin ennätysellisesti 21 seurantaruuusta. Ja mikäpä päättäisi vuosikoosteen osuvammin kuin ketokultasiipi (kuva 7), jonka vuosi oli todella vaisu: runsaus pienimmillään, ruutufrekvenssi pienimmillään, ja laji seurantalistalla alempana kuin koskaan.

Runsaslajisia ruutuja sentään mukavasti

Vähintään 40 päiväperhoslajin ruudut (taulukko 4) rajoituivat nyt 11 eliömaakunnan alueelle, mutta niitä on ollut yhtä paljon (57) keskimäärin vain joka viides seurantavuosi. Runsalajiset ruudut sijoituivat enimmäkseen Etelä-Hämeeseen (15), Varsinais-Suomeen (9) ja Etelä-Savoon (9). Pohjoisimmat löytyivät tänä vuonna *Om* Raahesta ja *Ok* Kajaani/Sotkamosta. Ensimmäistä kertaa mukaan nousi ruutu: *Ab* Lieto/Turku/Rusko, *N* Loviisa/Pyhtää, *Oa* Kurikka/Laihia ja *Kb* Kitee/Rääkkylä. Näiden lisäksi 12 vanhempaa ruutua vähintäänkin sivusi seuranta-ajan lajiennätystä. Nämä ovat olleet runsaslajisten listoilla keskimäärin viitenä vuotena; uuden lajihuipun saavuttaneista ruuduista pisimpään (20 vuotta) on ollut mukana *Ta* Orivesi.

Vaativuodesta päiväperhoskesästä huolimatta vähintään 50 päiväperhoslajia tavoitettiin 15 seurantaruuusta, jota enemmän niitä on ollut vain vuosina 2021 ja 2024. Viisikymppiset jakautuivat edellisvuoden ta-

voin kuuden eliömaakunnan alueelle; niitä ilmoitettiin varsinkin Etelä-Hämeestä. Kesän kärkiruutuna oli jo viidettä vuotta peräkkäin *Sa* Ruokolahti, joka ainoana nousi yli 60 päiväperhoslajin. Menneiltä seurantakesiltä 60 päiväperhoslajia on tilastoitu vain kahdesta muusta ruudusta, 50 lajia kaikkiaan 61 ruudusta ja 40 lajia 243 ruudusta.

35 vuoden yhteenlasketussa seuranta-aineistossa 40 päiväperhoslajiin on yllätty lähes joka viidennessä seurantaruuussa (607). Näistä melkein joka toinen (291) nousee 50 päiväperhoslajiin ja vähintään joka kymmenes (85) 60 lajiin. Vähintään 70 päiväperhoslajin kärkikymmenikön ykköstitilan jakaa nyt kolme seurantaruuuta, kun *Kb* Kitee sai kuluneen kesän myötä rinnalleen *Sa* Imatra/Lappeenranta ja *Kb* Rääkkylän 74 lajilla. Näiden kannoilla kärkkyvät kaksi Etelä-Savon ja yksi Etelä-Karjalan ruutu yhden tai kaksi lajia perässä. Seurannan ruututilaston häntäpäässä on puolestaan 1 346 (43 %) alle kymmenen lajin perhosruutua, joista vajaa viidesosa (252) sisältää tietoja vain yhdestä lajista. Kesällä 2025 kaksi kolmesta

seurantaruuduista jäi alle kymmenen lajin ja kaikkiaan 243 (22 %) oli vain yhden lajin ruutuja. Nollaruudut vähenevät vuosi vuodelta, mutta yhtenäiskoordinaatiston 10 x 10 km ruuduista 750 (19 %) on edelleen vailla ensimmäistäkään päiväperhosten seurantahavaintoa. Yli sata tyhjää ruutua odottaa vielä niin Perä-Pohjanmaalla kuin Sompion ja Inarin Lapissa.

Päiväperhosseuranta jatkuu kesällä 2026 entiseen tapaan. Havainnot tallennetaan Lajitietokeskuksen NAFI-lomakkeella, jossa päiväperhoset ovat valmiiksi nimettynä – vain yksilömäärät pitää kirjata.

Hutilyönnejä voi hillitä supistamalla se-lainikkunan osanäytölle, jolloin yksilötiedot osuvat varmemmin oikean lajin riville. Tarkemmat ohjeet löytyvät seurannan sivuilta <https://laji.fi/project/MHL.6/about>. Vain NAFI-lomakkeella kirjatut havainnot ovat varmasti mukana seuraavan päiväperhoskesän yhteenvedossa. Havaintolomakkeella voi toki ilmoittaa muitakin kuin perhostietoja, kuten läpileikkaus seurantalomakkeiden tähänastisista oheishavainnoista osoittaa. Konkariosastoa vielä muistutan, että perhoshavainnot voi edelleen postittaa paperilomakkeilla kirjoittajan osoitteeseen. Perhostietoja saa myös sähköpostittaa lähes

missä tahansa muodossa – lomakkeet skannattuna tai tiedot excelinä tms. Joulukuun alkuun mennessä tietokantaan tallennetut tai muutoin lähetetyt havainnot ehtivät varmasti mukaan seuraavaan vuosikatsaukseen. Sen suhteen toivon jo valitusvirsiensä sijaan aurinkoisempia uutisia nurkan takana jo kurkkivalta päiväperhoskaudelta!

Kiitokset

Lämmin kiitos kaikille vuonna 2025 päiväperhosten seurantatietoja tallentaneille ja lähettäneille, Tapani Lahdelle ja Esko Piiraiselle kartoista ja teknisestä tuesta, Ilari Lehtoselle Ilmatieteen laitoksen mainioista kuukausikatsauksista sekä vuosikatsausta ja oheiskirjoituksia kuvittaneille Jarkko Alatalolle, Anssi Hurmeelle, Juha Jantuselle, Ilari Lehtoselle, Juha Majalalle, Jorma Nivamäelle, Eero Parkolle, Juha Pöyrylle, Anu ja Kaapo Saariselle sekä Anja Vestille. Kiitän lämpimästi myös Suomen ympäristökeskuksen perhosmiehiä Janne Heliölää maatalousympäristön seurannan vertailutiedoista sekä Mikko Kuussaarta perhosseurantojen yhteishausta ja raporttien kokoamisesta Ympäristöministeriölle, joka on tukenut valtakunnallista päiväperhosseurantaa myös vuonna 2025.

Seurantaan vuonna 2025 tietoja antaneet (227):

Aalto Ari, Aarela Heikki, Ahvonen Juha, Airasvaara Martti, Alatalo Jarkko, Alatalo Olavi, Alatalo Tatu, Autere Yrjö, Colliander Hans, Elfving Olli, Eskola Jorma, Evälahti Mari, Goncharskaia Mariia, Haataja Kari, Haavikko Anja, Halkola Jari, Haring Joni, Heikkinen Erja, Heikkinen Toivo, Heinonen Marko, Heinonen Raimo, Heinonen Ville, Heliölä Janne, Helminen Olavi, Holmiluoto Ari, Horneman Risto, Hotanen Riitta, Huhmarniemi Alpo, Huhtanen Jarmo, Hurme Anssi, Hurme Joni, Hurme Pia, Hyttinen Juha, Hyvärinen Markku, Hänninen Terttu, Ihme Jaana, Itämies Arja, Itämies Juhani, Jalava Harri, Jalokoski Suvi, Jantunen Juha, Jarva Leena, Jauhiainen Tarja, Johansson Nea, Johansson Niko, Jokimäki Jukka, Jokinen Jarmo, Jokinen Venni, Juutilainen Ilmari, Järvinen Orvo, Järviö Jarmo, Kairamo Juhani, Kajalo Ilkka, Kallinen Jarmo, Kallinen Kirsi, Kallojärvi Tapio, Kanerva Jaako, Kangosjärvi Niila, Kankaanpää Esa, Kankaansivu Juha, Kantonen Pauli, Kantonen Riitta, Karjalainen Raimo, Karjalainen Timo, Karlsson Petteri, Karlsson Sonja, Kelo Jorma, Kelo Leevi, Kelo Marko, Keltanen Seppo, Kesseli Reima, Kiiskinen Gunnevi, Kilpimaa Janne, Kinnunen Juho, Kirstilä Tuomas, Koistinen Max, Komulainen Tuomo, Korhonen Juha, Korpio Marja, Kortesaari Jani, Koskela Tapio Johannes, Koski Tapio, Kujala Pasi, Kujala Perttu, Kulmala Kari, Kumpula Lassi, Kursula Reijo, Kuussaari Mikko, Laasonen Erkki, Laasonen Leena, Lahtinen Olli, Lamminpää Kari, Lautamäki Terttu, Lehtonen Ilari, Lehtonen Samuli, Lehtonen Tero, Leino Sirkka, Leskinen Annukka, Liljebad Markku, Lilvanen-Pelkonen Liisa, Lintervo Markku, Luiro Jarno, Luukkanen Timo, Luukkonen Lauri, Löfgren Seppo, Majala Juha, Makkonen Jari, Malinen Pekka, Markkanen Jouni, Matilda Tilta, Mattila Timo, Mettälä Seppo, Miikkulainen Silja, Muinonen Arto, Myntti Kari, Myntti Tarmo, Mäkinen Timo, Mänttari Markku, Nenonen Erkki, Nivamäki Jorma, Nupponen Pertti, Nurkka Timo, Nykänen Eelis, Nykänen Sari, Näppä Annikki, Ojalainen Pekka, Okkonen Harri, Oksala Jemina, Olkkonen Seija, Paappanen Juuso, Paavilainen Anja, Paavilainen Pekka, Pajukangas Kai, Pajukangas Katja, Pajukoski Mikko, Palola Kim, Palttala Jenna, Parkko Eero, Parviainen Hannu, Patrikainen Jarmo, Peippo Mari, Pelkonen Mika, Peltonen Eero, Peltonen Elina, Penttilä Kari, Pietiläinen Heikki, Pietiläinen Riitta, Piira Teppo, Piirainen Markus, Pirhonen Anna-Liisa, Poutanen Jussi, Poutanen Pekka, Poutanen Terho, Pulli Timo, Pylväs Erkki, Pöyry Juha, Rancken Alexander, Rantanen Jouko, Rantanen Kajja, Reinikainen Juha, Riihelä Jukka, Rimpiläinen Juha, Risberg Elias, Ronkainen Jouni, Rundgren Eerikki, Ruokolainen Kalle, Ruuhijärvi Ilkka, Ruuska Risto, Saari Juha, Saarinen Anu, Saarinen Jaro, Saarinen Kaapo, Saarinen Kimmo, Saarinen Petri, Sallinen Tatu, Salo Päivi, Salo Veikko, Salonen Jari, Sappinen Juhani, Schakir Ilhan, Sihvonen Harri, Silenius Veera, Sillanpää Pekka, Sillanpää Raija, Simula Jukka, Sivonen Marjaana, Sojamo Esa, Sormunen Lauri, Sormunen Tarja, Sorvari Jouni, Styrman Reino, Sulkava Heli, Sulkava Pekka, Sulkava Risto, Sundström Joni, Sällinen Reijo, Tahvanainen Kari, Tamminen Kaiu, Tervonen Mira, Teräs Anssi, Tietäväinen Erkki, Toikka Ari, Toivakka Lassi, Tulonen Veikko, Turunen Mirja, Turunen Ulla, Tähtinen Marko, Urhonen Nemo, Urhonen Sini, Uski Jouni, Vahtomeri Suvi, Vaalivirta Sirkka-Liisa, Valanti Mirva, Vanhanen Hannu, Vasamies Heikki, Veistola Tapani, Vest Anja, Vest Tuomas, Viitanen Esko, Viitanen Mikael, Viikki Timo, Vuokko Seppo, Vuori Anna, Vuorinen Tupu, Wakkari Ari, Wawerek Wolfgang, Öhman Ossi

Seurantaterveisiä Keski-Pohjanmaalta

Jarkko Alatalo on tehnyt päiväperhosseurainta Raahen seudulla jo 20 vuotta. Tänä aikana osa lajeista on vähentynyt, osa runsastunut. Uusia lajejakin on ilmaantunut, mutta yhtään lajia ei ole hävinnyt.

Hohtosinisiiven ahdinko Raahen seuranta-ruudussa jatkuu. Kolmas kesä perättäin, kun havaintoja vain kahdesta yksilöstä. Paat-samasinisiiven määrät laskeneet nyt neljä kesää. Viime kesänä jäi viiteen yksilöön: en-nätysvuonna 2021 kirjasin 51 yksilöä. Toisin päin on ollut karttaperhosella. Vuoden 2020 nollasta yksilöstä on runsastunut joka vuosi, viime kesänä meni jo sata yksilöä rikki. Omissa seurannoissa sata on erittäin yleisen raja. Viime kesänä tähän pääsi kymmenen lajia: tesmaperhonen 459, kangasperhonen 318, lanttuperhonen 263, nokkosperhonen 215, angervohopeatäplä 153, ruskosinisiipi 127, karttaperhonen 121, auroraperhonen 108, rämehopeatäplä 107 ja keltaniittyperhonen 107. Neljä runsainta on ollut yli sadan lähes joka kesä 20 vuoden aikana. Angervohopeatäplä vaihtelee, loistokultasiipi jäi nyt alle sadan vasta toisena vuonna (10 vuoden keskiarvo 153). Puuttumaan jäi nyt oikeastaan vain ritariperhonen. Viimeksi laji jäi näkemättä 2018. Plussana ehkä rämekylmänperhonen, josta tosin tuli jo kolmas perättäinen parittoman vuoden havainto.

20 vuotta jatkuneen oman seurannan aikana yhtään lajia ei ole kadonnut. Paitsi parillisen vuoden metsänokiperhosia ei ole enää näkynyt. Alkuvuosina niitä oli vielä harvalukuisena (2006, 2008, 2010 ja 2014). Alueelle uusina levittäytyneinä lajeina pidän viittä: mansikkakirjosiipi, tummapapurikko, keisarinviitta, karttaperhonen ja ketohopeatäplä. Ensimmäiset viisi vuotta olivat löytämisen aikaa: 2006–2010 lajeja tuli havaittua 50. Käsittääkseni silloin alueelle levittäytyivät mansikkakirjosiipi ja tummapapurikko. Jaksolle osui myös sinappiperhosen vaellus, joka ulottui Raahen asti (2010). Samana vuonna tuli havainto idänniittyperhosesta, joka on edelleen ainoa havaintoni lajista.

2011–2015 sain neljä uutta lajia. Lehtosinisiipi löytyi muutamalta niityltä 2011. On ollut siellä varmaankin "aina". Alueelle sen sijaan uusia olivat keisarinviitta (2011) ja karttaperhonen (2013). Pihlajaperhonen (2013) löytyi pari tuntia myöhemmin kuin karttaperhonen samalta paikalta – kaksi elistä omalta pihalta! Tuolloin ei tajunnut, että seuraavan 12 kesän aikana saisin saman määrän uusia lajeja. Pihlajaperhonen ei ole vakiintunut, tuon jälkeen vain yhtenä kesänä on näkynyt (2023).

2016–2020 tuli vain yksi laji. Ketoho-

peatäplä löytyi 2018. Nyt seitsemän vuotta myöhemmin se on vakiintunut harvalukuiseksi lajiksi. Myös 2021–2025 sain vain yhden lajin – jota jo ihmettelinkin, että eikö niitä tule tänne vai olenko niin puusilmä, etten tunnista. Sehän on säännöllinen vaeltaja eli kaaliperhonen (2021). Tuon päivän jälkeen tajusin, ettei sitä ollut tullut ennen vastaan. Eihän lajista voi erehtyä, jos vähänkään on perillä perhosista ja pääsee vierestä näkemään.

Ai niin. Sudenkorennoissakin näkee hyvin, kuinka ilmastonmuutos vaikuttaa. Viime elokuussa Kalajoella havauduin pitkoksilla siniseen sudenkorentoon. Vähän aikaa raksutti, mitä sinisiä sudenkorentoja olen nähnyt. Sirolampikorento? Litteähukankorento? Jokin ei nyt täsmää. Maastossa nettiä selaamalla epäilykset heräsivät merisinikorennosta, joka osoittautuikin lajiksi. Päiväperhosseurannan "sivutuotteena" olen löytänyt kolme lajia, jotka ovat levittäytyneet pohjoisemmaksi: punasyyskorento (2005), litteähukankorento (2021) ja nyt siis merisinikorento (2025).

Jarkko Alatalo

VAPPU KALLIO / RAAHEN SEUTU

Merisinikorento (*Orthetrum cancellatum*) Om Kalajoella 3.8.2025. Kuva: Jarkko Alatalo.